

TUUSULAN ASUKASLEHTI

3/2022

Mukana
Kulttuurin
kesäliite
16 sivua

Sivu 3:
Meitä tuusulalaisia
on jo yli 40 000

TUUSULA

Elämää Tuusulassa.

Vapaa-aika | Sivun 4: Tuusulan urheilukeskuksen harrastusmahdollisuudet kasvavat

Yritykset | Sivun 9: Logitri ja Jessen Majo vahvasti eteenpäin

Ikäihmisten asuminen | Sivun 10: Muutto omakotitalosta kerrostaloon muutti koko elämän

Osallisuus | Sivun 14: Kaikkien aikojen kouludisko Jokelassa

Pääkirjoitus

Teksti: Kalle Ikkela
Kuvat: Kari Kohvakka

Meitä tuusulalaisia oman elämänsä taiteilijoita on jo 40 000! Asukasluvun uusi kymmentuhat on tietojemme mukaan tullut täyteen kevään aikana. Onnea meille kaikille!

Uusia tuusulalaisia on tullut etenkin eteläiseltä Uudeltamaalta. Meillä on tarjota väljää asumista erinomaisella sijainnilla. Helsinkiin ja muualle pääkaupunkiseudulle on vain lyhyt matka.

Uskon myös, että hyvän elämisen puitteet ovat täällä kunnossa. Luonto on lähellä, tarjolla on kulttuuria, tapahtumia ja harrastuksia. Palveluitakin kehitetään koko ajan. Palveluverkkoon esimerkiksi investoidaan tuntuvasti: syntyy uusia päiväkotia, kouluja ja yhdessä tekemisen paikkoja. Lisäksi kehitämme useita muita kohteita, kuten Tuusulan urheilukeskusta.

Tuusula on myös yhteisöllinen kunta. Meillä asutaan omaleimaisissa kylissä ja toteutetaan esimerkiksi monenlaisia asukkaista lähtöisin olevia ideoita osallistuvan budjetoinnin puitteissa. Uskon, että entistä parempi Tuusula syntyy yhdessä tekemällä.

Hyvää kesää! Nautitaan siitä kaikesta hienosta, mitä kotikuntamme tarjoaa.

Kalle Ikkela
Pormestari

Kalle Ikkela, pormestari
kalle.ikkela@tuusula.fi
040 314 3001

Tuija Reinikainen, apulaispormestari
tuija.reinikainen@tuusula.fi
040 314 3102

Jari Immonen, apulaispormestari
jari.immonen@tuusula.fi
040 314 3103

SISÄLTÖ

PÄÄKIRJOITUS

40 000 ASUKASTA

3 Tuusulan hieno kasvutarina 40 000 asukkaan kunnaksi

VAPAA-AIKA

4 Tuusulan urheilukeskuksen harrastusmahdollisuudet kasvavat

POHJOIS-TUUSULA

5 Kunnan pohjoisosa kehittyä nyt vauhdilla

PERHE / VARHAISKASVATUS JA OPETUS

6 Koulujen ja päiväkotien arki: kunnan johtoa kierroksella

8 Liikkumisen riemua varhaiskasvatuksen ympäristöviikolla

KULTTUURIN TUUSULA -KESÄLIITE

ELINKEINO, YRITYKSET

9 Logitrin logistiikkakeskus on Tuusulassa merkittävä työllistäjä

9 Jessen Majo sai alkunsa kolmen veljeksensä kotikeittiöstä

IKÄIHMISTEN ASUMINEN

10 Omakotitalosta kerrostaloon: onnistunut elämänmuutos

YMPÄRISTÖ

11 Osallistu puustokartoitukseen

11 Kierrätystapahtumat starttaavat

11 Biojätteet biohajoavaan pussiin

12 Auta torjumaan haitallisia vieraslajeja

UKRAINA

13 Kotimajoittajat auttavat ukrainalaisia Tuusulassa

OSALLISUUS

14 Kaikkien aikojen kouludisko Jokelassa

15 Arjen haasteita? Kerro niistä meille!

SOTE JA TUUSINFO

16 Puistoruokailu kesällä 2022

16 Tapahtumaennakko: Keskustelufestivaali

16 Ajankohtaista Keusotesta

16 TuusInfon yhteystiedot

Tuusulan asukaslehti 3/2022

Päätoimittajat:

Paula Miettinen,
paula.miettinen@tuusula.fi, 040 314 2004

Pia Visti-Korhonen,
pia.visti-korhonen@tuusula.fi, 040 314 2011

Timo Nurmi,
timo.nurmi@tuusula.fi, 040 314 2003

Taitto: Grapica Oy

Paino: PunaMusta

Jakelu: SSM/Jakelujuniorit

Painos: 18 000 (julkinen tiedote)

Kannen kuva: Kapina Oy

TUUSULA

40 000 ASUKASTA

” Pienen ja kasvavan kunnan hyviin puoliin kuuluu myös, että byrokratian rattaissa ei tarvitse kauaa pyöriä. ”

Teksti: Paula Miettinen
Kuvat: Jere Satamo / Rabbit Visuals

Meitä on nyt yli 40 000!

Tuusulan omien laskelmien mukaan 40 000 asukkaan raja rikkoutui toukokuussa 2022. Tilastokeskuksen viralliset luvut vahvistanevat tiedon vielä kesäkuussa. Tuusula on ollut jo pitkään Suomen veto-voimaisimpien paikkakuntien kärkikahinoissa – ja haluaa pysyä siellä jatkossakin.

Edellisen kymppitonnin täyttymistä juhlittiin 1990-luvun lopulla, joten ihan jokapäiväisestä saavutuksesta ei ole kyse. Pormestari **Kalle Ikkela** näkee montakin syytä Tuusulan houkuttelevuuteen.

– Tarjoamme erilaisia asumisen vaihtoehtoja, mutta erityinen vahvuutemme on laadukas ja luonnonläheinen pientaloasuminen. Meillä voi asua esimerkiksi Helsinkiin verrattuna kohtuuhinnalla ja väljästi. Luonnon lisäksi kulttuuri tuo meillä hyvinvointia, sanoo Ikkela.

Tuusula on ketterä valinta

Yksi syy Tuusulan nosteeseen on ketteryys verrattuna isoihin ja ruuhkaisiin kaupunkeihin. Kunnassa on paljon tilaa yrittämiselle ja nopeat kulkuyhteydet isompiin keskuksiin. Tuusulanväylää pitkin matka Helsinkiin tai vaikkapa lentokentälle sujuu nopeasti autoillen. Pohjois-Tuusulan Jokelasta pääsee lähijunalalla reilussa puolessa tunnissa Helsingin ytimeen.

Ketteryys pätee myös päätöksentekoon. Pienen ja kasvavan kunnan hyviin puoliin kuuluu myös, että byrokratian rattaissa ei tarvitse kauaa pyöriä.

– Meillä otetaan asukkaiden osallisuus tosissaan. Toivotamme kaikki tervetulleiksi yhteisen elinympäristön rakentamiseen vaikkapa osallistuvan budjetoinnin avulla. Tuusulassa on käytössä pormestarihalli, ja pormestaria voi lähestyä matalalla kynnyksellä ilman välikäsiä, summaa Ikkela.

– Olemme olleet useana vuotena Suomen turvallisinta kunta, pormestari lisää.

Uuteen kotiin, uudelle asuinalueelle

Kehittyvässä kunnassa on aina rakentumassa jotain uutta. Tuusulassa syntyy viihtyisiä asuinalueita, joissa

voi taiteilla ruuhkavuosien lapsiperhearjen keskellä tai nautiskella eläkepäivistä.

– Viime ja tulevat vuodet ovat Tuusulassa vilkkaan rakentamisen aikaa, sillä tontteja on myyty runsaasti sekä omakoti- että tuottajamuotoiseen rakentamiseen. Syksyllä tulee tarjolle lisää tontteja esimerkiksi Häriskiven alueelle, Ikkela kertoo.

Merkittäviä satsauksia kouluihin ja päiväkoteihin

Myös kunnan palveluverkko kehittyy vauhdilla. Päiväkotia Martta Wendelin rakennetaan, sillä olemme sitoutuneet tarjoamaan terveellisiä ja turvallisia tiloja päivähoidossa oleville lapsille. Rakennuksen tilat on suunniteltu monikäyttöisiksi, joten niistä on iloa myös muille kuntalaisille. Rykmentinpuistoon tulevan, pitkälti puurakenteisen Monion myötä Tuusula saa sekä hienon lukion että kulttuurikunnan arvolle sopivan kulttuuritalon.

Kulttuuria, luontoa ja elämisen taiteilua

Puhuttaessa Tuusulasta ei voida sivuuttaa kulttuuria ja taidetta. Muun muassa **Aleksis Kivi**, **Pekka Halonen** ja **Martta Wendelin** ovat valaneet pohjan kunnan vahvalle kulttuurihengelle. Nykyään sitä tarjoavat esimerkiksi upea luonto helmenään hieno Tuusulanjärvi sekä mielenkiintoiset museot ja miljööt eri puolilla kuntaa.

– Sloganimme on Tuusula – Elämisen taidetta. Se ei tarkoita pelkästään vaikuttavia kulttuurihistoriallisia juuria, vaan sitä, että meillä jokainen voi rakentaa oman näköisensä elämän, tiivistää pormestari. ●

” Syksyllä tulee tarjolle lisää tontteja. ”

Tuusulan urheilukeskuksen harrastusmahdollisuudet kasvavat

Tuusulan urheilukeskus tarjoaa monenlaisia liikuntamahdollisuuksia tuusulalaisille ja muualta tuleville. Tulevaisuudessa on luvassa vielä enemmän, sillä Tuusulan kunnan tavoitteena on tehdä urheilukeskuksesta yksi Helsingin seudun parhaista harrastamisen ja valmentamisen ympäristöistä. Työtä "Urkan" eteen tekevät sekä kunta että monet muut toimijat.

Urkassa käy vuodessa yli puoli miljoonaa liikkujaa. Käyttäjämäärien odotetaan kasvavan entisestään, kun tarjonta monipuolistuu. Urheilukeskus toimii myös monenlaisten tapahtumien näyttämönä. SM-kilpailuja, tapahtumia ja turnauksia järjestetään lähes joka viikonloppu.

– Urkan sisäiset ulkoilureitit on jo uudistettu, ja alueelle on rakentumassa lisää pysäköintialueita. Tuusulan Tenniskeskus on aktiivinen alueen kehittäjä ja rakennuttaja. Kesällä 2022 valmistuu harrastajien käyttöön viisi uutta tenniskenttää ja kaksi ulkopadelkenttää. Syksyllä 2022 valmistuu salibandyhallin laajennusosa, jossa sijaitsevat voimisteluhalli ja mailapelihalli, kertoo Tuusulan kunnan vapaa-aikapalveluiden päällikkö **Risto Kanerva**.

– Loppukesästä otetaan käyttöön BMX-rata, joka on suunniteltu sekä kansainvälisen tason kilpailuihin että lähiliikunta- ja harrastuskäyttöön. Radan matalampi lähtömäki ja helpommat linjat soveltuvat hyvin koulujen lajivalikoimaan, lähiliikuntaan ja lajia opetteleville, Kanerva jatkaa.

Vuosina 2023–2024 urheilukeskukseen rakennetaan monitoimihalli, josta löytyvät muun muassa jalkapallohalli, liikuntahalli ja kuntosali. Halli korvaa nykyisen kuplahallin ja tuottaa liikuntapalveluita ja tiloja mm. Monion ja tulevan Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun käyttöön. ●

Urkan alueen liikuntamahdollisuudet tällä hetkellä:

- Ford DiscGolfPark -frisbeegolfrata
- Tuusulan Tekonurmi Oy, jalkapallonurmi
- Tuusulan Tekonurmi Oy, jalkapallohalli
- Tuusulan kunnan jäähalli, juoksusuora
- Tuusulan jäähalli Oy, Vepe Center -jäähalli
- kuntoportaat ja kuntoilualueet
- skeittiparkki
- Tuusulan Tenniskeskus (tennis, sulkapallo, squash, salibandy ja pingis)
- uimapaikka (uimalampi)
- pulkkamäki
- ulkoilureittejä, talvisin hiihtolatuja ja tykkilatu
- yleisurheilukentät ja -radat (mm. juoksuratoja, nurmikenttä heittolajeille ja jalkapallolle).

Urkan liikuntamahdollisuudet on listattu kunnan verkkosivuilla osoitteessa tuusula.fi/urkka

Sivuilta löytyvät linkit alueen muidenkin toimijoiden sivuille.

Urheilukeskuksen kehittämiskohteet on merkitty oheiseen karttaan.

Tuusulan pohjoisosa kehittyy vauhdilla

Pohjois-Tuusulan taajamia on lähdetty kehittämään vahvemmin kuin vuosiin. Työn alla on useita hankkeita niin Jokelassa kuin Kellokoskellakin. Jos eteläisessä Tuusulassa asuvana et vielä ole tutustunut pohjoisen taajamiin, tämä kesä on siihen juuri oivallinen hetki.

Jokelan väkiluku kasvoi vuoden 2021 aikana 108 asukkaalla. Jokelalaisia on nyt noin 6 550. Alueen suurimpia näkyviä tapahtumia on ollut Tiilitehtaan toiminnan lisääntyminen kaikkine tapahtumineen, aseman taiteilijoiden työ sekä tietenkin Kaikkien aikojen kouludisko -projekti, jonka osallistuvan budjetoinnin väki yhteistyössä lukuisten vapaaehtoisten kanssa sai upeasti toteutettua. Jokainen tapahtuma lisää alueen elinvoimaa ja houkuttelevuutta omalta osaltaan. Upeaa saada Jokelaan myös Taiteiden yö elokuussa!

Tiilitehtaan ympäristön kunnostamissuunnitelmaa tehdään yhteistyössä museon ja kunnan kanssa. Kunnan omistuksessa oleva alue ansaitsee tulla nähtyksi myös muiden kuin jokelalaisten parissa. Lähimatkailijat pääsevät junalla helposti tapahtumiin ja vaikka lasilliselle kulttuurillisesti merkittävään ja kiehtovaan ympäristöön.

Rautatieasemalle saatiin kahteen huoneeseen taiteilijoita maaliskuun 2022 aikana. Koska tapahtumat ovat jälleen mahdollisia, vappua juhlittiin avoimin ovin taiteilijoiden ja kahvilayrittäjän voimin reilusti yli sadan vieraan kanssa. Aseman taiteilijoiden kuulumisia voit seurata osoitteessa <https://www.tuusula.fi/tyohuonetaiteilijalle>. Taiteilijat julkaisevat työhuoneen tapahtumia lisäksi omissa sosiaalisen median kanavissaan tileillään Taija Taika ja Jokelan Aseman Savipaja.

Kellokoskelle on vuoden 2021 aikana tullut 52 asukasta lisää, ja asukkaita on nyt noin 4 900. HUS:n omistamat sairaalakiinteistöt odottavat edelleen uusia toimintoja, mutta alueen rakennukset, veistokset, kasvillisuus ja koskenranta tarjoavat kesävieraille upeaa aistittavaa. Piipahda vaikka sairaalamuseossa tai kappelissa!

Ruukin aluetta kehitetään yhteistyössä paikan omistajan ja ruukin toimijoiden kanssa. Pääkaupunkiseutua lähimpänä oleva ruukki tarjoaa päiväreisuille paljon nähtävää, ja paikka toimii myös syksyn taiteiden yön tapahtumapaikkana. Lähellä oleva Männistön tanssilava tuo maaseudun tunnelmaa kesäviikonloppuihin. ●

Kellokosken vetovoima on tuonut alueelle lisää asukkaita. Vanha sairaala-alue on upea yhdistelmä komeita arvorakennuksia ja vireää luontoa. Tule tutustumaan!

Vanhan ruukin alue kiehtovine kujineen on mukavan lähellä koko pääkaupunkiseutua. Päivämatka ruukin rouheaan miljööseen on oivallinen ohjelmanumero kesäloman suunnitelmiin.

” Tällä hetkellä
iloa tuottaa
normaaliin
arkeen paluu. ”

Tiinan ja Tuijan kanssa keskustelemassa Anne Toivio, Kievarin päiväkodin johtaja.

Mitä kuuluu tuusulalaisten päiväkotien ja koulujen arkeen?

Tehdään yhdessä kierros Tuusulan kunnan päiväkotien ja koulujen arjen kuulumisiin sivistysjohtaja Tiina Simonsin ja apulaispormestari Tuija Reinikaisen keväisten vierailukäyntien merkeissä.

– Olemme vierailleet kevään aikana suurimmassa osassa kuntakeskuksissamme sijaitsevia päiväkoteja ja kouluja tutustuen niiden arkeen ja käyden antoisia keskusteluita niin lasten ja nuorten kuin henkilöstönkin kanssa. Mukanamme ovat olleet toimipistekohtaisesti varhaiskasvuspäällikkö **Hannamari Halinen** ja opetuspäällikkö **Markus Torvinen**. Aloitimme kierroksemme Jokelasta ja Kellokoskelta, ja vierailukierroksemme jatkuu vielä elokuussa kesälomien jälkeen, kertovat Tiina ja Tuija kierroksen toteutumisesta.

– Tulemme järjestämään joissain kouluissamme myös kasvatus- ja sivistyslautakunnan kokouksia, joihin iloksemme pääsemme tutustumaan niihin myös yhdessä lautakunnan kanssa, kasvatus- ja sivistyslautakunnan puheenjohtajana toimiva **Tuija Reinikainen** jatkaa. Osa kouluista onkin jo tullut tutuksi lautakunnan kokouspaikkoina.

Arjen ilot ja huolet

Vierailujen aikana on kuultu kaikenlaisia arjen kuulumisia. Myös toiveita ja unelmia on noussut esiin. Tuusulalaisten päiväkotien ja koulujen arki kuulostaa Tiinan ja Tuijan mukaan myönteiseltä, sujuvalta ja turvalliselta, vaikkakin huoltakin aiheuttavia asioita on tunnistettu.

– Korona-aika toi monia muutoksia toimintoihin ja venytti niin perheiden kuin työntekijöidenkin jaksamista. Tällä hetkellä iloa tuottaa normaaliin arkeen paluu, iloitsee Tuija.

– Olen erityisen iloinen henkilöstömme vahvasta ja toimivasta yhteistyöstä sekä lasten ja nuorten saamista kasvun ja oppimisen tuesta. Edeltävät koronavuodet ovat asettaneet meille kaikille haasteita, mutta toimivan yhteistyömme voimin olemme matkalla kohti tuttua ja turvallista arkea, kannustaa Tiina.

– Jotta arki sujuu, se edellyttää työhönsä sitoutuvaa henkilökuntaa. Kohtaamistamme perusteella henkilökuntamme niin päiväkodeissa kuin kouluissakin tekee työtään hyvällä mielellä ja ammattitaidolla. Sujuva arki huokuu jokaisessa toimipisteessämme. Sujuvan arjen mahdollistaminen edellyttää myös kunnalta sitoutumista ja tulevalta hyvinvointialueelta lasten ja nuorten palvelujen organisointia

” On ollut mukava päästä lasten arjen tilanteisiin mukaan. ”

lähipalveluina, toteavat **Tiina Simons** ja Tuija Reinikainen.

Kohtaamisissa pienten lasten vanhempien kanssa päiväkotien yhteydessä toimivissa perhetuvissa nousi esiin myös vanhempien kokemus jalkautuvien palveluiden tärkeydestä.

Kohtaamisten voimaa

Kohtaamiset vierailukäynnillä lasten ja nuorten kanssa ovat olleet välittömiä ja elämäniloisia. Lapset ja nuoret ovat lähestyneet vieraita kohteliaasti ja iloisesti tervehtien.

– Lapset ovat olleet myös uteliaita tietämään, keitä me oikein olemme. On ollut mukava päästä lasten arjen tilanteisiin mukaan, kuvaa Tuija voimaannuttavia kohtaamisia lasten kanssa.

– Vierailut päiväkodeissa ja kouluissa ovat muistuttaneet työn merkityksellisyydestä ja antaneet iloa sekä voimaa. Olemme saaneet käydä hienoja keskusteluja lasten ja nuorten kanssa siitä, mikä ilahduttaa heitä ja mitä he toivovat meiltä aikuisilta. Yhdessä tekeminen on tärkeää kaikenikäisille. Lasten ja nuorten toiveissa on saada tehdä kivoja juttuja sekä vaikuttaa enemmän, kertoo Tiina lasten ja nuorten kuulumisista.

Monipuolinen ympäristö mahdollistaa lasten ja nuorten aktiivisen liikkumisen

Vierailujen yhteydessä on myös tarkasteltu tiloja ja niiden toimivuutta.

– On ollut ilo huomata, että päiväkoteihin ja kouluihin suunnitellut liikuntatilat ovat aktiivisessa käytössä. Lasten liikunnan tukeminen jo varhaiskasvatuksesta lähtien on tärkeää, toteaa Tuija.

Liikkuminen on tuotu vahvasti kaikkiin päiväkotien ja koulujen tiloihin sekä niiden ympäristöihin. Esimerkiksi päiväkodin käytävältä voi löytää hyppy-

ruudukolla hyppeleviä lapsia tai lähimetsästä ryhmän oppilaita tutustumassa luontoon oppimisympäristönään. Lähiluonto tuottaa niin lapsille kuin aikuisillekin elämyksiä arjen keskellä.

Haaveillaanpa Jokelan suunnalla jopa metsäryhmästä ja kodasta sen toimintapisteenä. Aina kannattaa unelmoida, sillä unelmat voivat käydä toteen.

– Arki Tuusulan päiväkodeissa ja kouluissa on oppimisen taidetta ja kasvun taidetta parhaimmillaan, iloitsivat Tiina Simons ja Tuija Reinikainen. ●

” On ollut ilo huomata, että päiväkoteihin ja kouluihin suunnitellut liikuntatilat ovat aktiivisessa käytössä. ”

Varhaiskasvatuksen ympäristökasvatusviikko täyttyi ulkona liikkumisen riemusta

Tuusulan päiväkodeissa ja perhepäivähoi-
dossa vietettiin toukokuussa ympäristökas-
vatusviikkoa, joka innosti lapset liikkumaan
luonnossa ja tutustumaan kestävän kehi-
tyksen toiminta- ja elämäntapoihin.

Tuusulan varhaiskasvatuksessa on otettu vuoden alussa
käyttöön ympäristökasvatussuunnitelma, joka on syn-
tynyt varhaiskasvatushenkilöstön, lasten ja huoltajien
yhteistyönä. Suunnitelman innoittamana päiväkodeis-
sa ja perhepäivähoi-
dossa vietettiin 16.–20.5. ensim-
mäistä yhteistä ympäristökasvatusviikkoa. Jokainen
yksikkö sekä perhepäivähoitajat suunnittelivat viikon
oman näköisensä; yhdistävänä tekijänä toimi kestä-
vän kehityksen Agenda2030 -toimintaohjelma tavoite-
neen.

Ympäristökasvatusviikko sai sekä lapset että ai-
kuiset liikkumaan lähiluonnossa sen keväisiä ihmeitä
tarkastellen. Niin päiväkodeissa kuin perhepäivähoi-
dossakin luonto ja metsä ovat keskeisiä oppimisympä-
ristöjä.

Perhepäivähoi- dossa liikuttiin ahkerasti luonnossa

Perhepäivähoitajat liikkuvat ympäristökasvatusviikol-
la lapsiryhmänsä kanssa omassa lähiympäristössään
retkireppujen kera. Jokaiselle perhepäivähoitajille on
hankittu keväällä 2022 retkireput, jotka sisältävät suu-
rennuskassin, luoppipurkin, kiikarit, roskapusseja, na-
rua, sakset, istuinalustat ja juomapullon eli oivalliset
välineet yhteiseen luonnon tarkasteluun.

Viikon aikana perhepäivähoitajat lapsiryhmineen
nauttivat monista ulkoiluhetkistä sorsia katsellen sekä
leppäkerttuja ja matoja etsien. Lisäksi laitettiin kas-
vamaan salaattia ja herneitä ja kerättiin luonnonma-
teriaaleja, joista syntyi toinen toistaankin upeampia
luontoaiheisia askarteluja.

Päiväkodeissa toteutettiin monenlaista toimintaa niin ulkona kuin sisälläkin

Kestävän kehityksen toiminta- ja elämäntavat tulivat
lapsille tutuksi Etelä-Tuusulassa Hyrylän ja Väinölän

päiväkodeissa käsinukke-eläinten opastuksella. Lapset
pohtivat eläinten innoittamana, miten he voisivat su-
persankarin lailla auttaa toisiaan ja maapalloa voimaan
paremmin sekä huolehtia ympäristöstään. Jokainen
lapsi sai olla viikon aikana supersankari.

Hyrylän ja Väinölän päiväkodeissa yhdessä teke-
misen viikko huipentui purkutaideprojektiin, jonka
päättöjuhlaa vietettiin 18.5. yhdessä lasten ja per-
heiden kanssa. Päiväkodit täyttyivät toinen toistaan
upeammista teoksista, jotka ilahduttivat runsasta juh-
layleisöä.

Jokelassa Notkopiiston päiväkodissa isommat
lapset viettivät ympäristökasvatusviikkoa leireilyn
merkeissä vajaan kilometrin päässä sijaitsevassa met-
sässä ja pienemmät puolestaan Nallemetsä-toimin-
nan merkeissä päiväkodin viereisessä lähimetsässä.
Metsässä vietetyt leiripäivät koostuivat esikoululaisten
ideoimista ja ohjaamista toimintapisteistä, joista
pääsivät nauttimaan kaikki päiväkodin ryhmät.

Viimeisenä leiripäivänä Notkopiiston päiväko-
din lapsiryhmät kävivät vuorotellen leiripaikalla ta-
paamassa Rölliä, joka oli keksinyt lapsille luonnossa
toteutettavia tehtäviä ja leikkejä.

Riihikalliolla Pellavan päiväkodissa viikko täyt-
tyi yhteisistä ulkoilutuokioista. Koko talon yhteinen
lauluhetki vietettiin lähimetsässä. Lauluhetkeä var-
ten lapset olivat askarrelleet omat simpukkasoihtimet
kierrätysmateriaaleja hyödyntäen. Musisointiin käy-
tettiin myös muita luonnonsoittimia, kuten puuka-
puloita, kantoja ja käpy-guuroja.

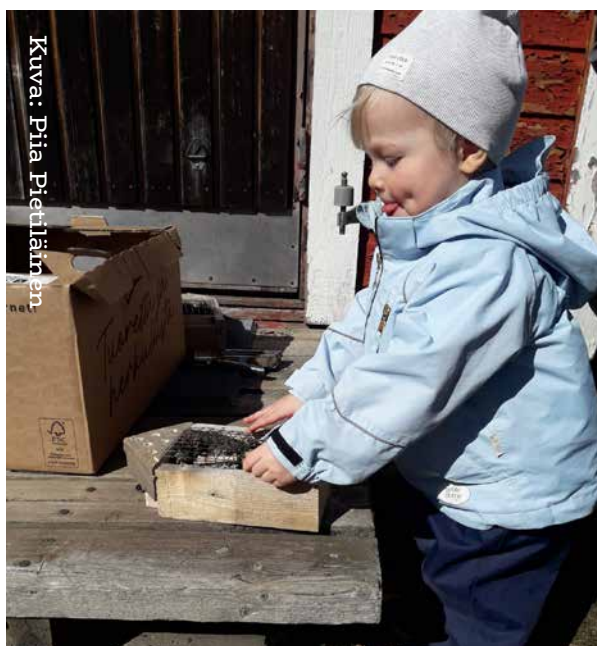
Viikko eteni Pellavan päiväkodissa myös ryhmien
itse suunnitteleminen toimintojen merkeissä. Eräs päi-
väkodin ryhmistä vietti koko päivän metsässä, toinen
ryhmä leikki sisällä puun elämä-leikkiä siemenen istu-
tuksesta aina puunkaatoon ja jatkojalostukseen asti
ja kolmas istutti kasveja, joiden äärellä vierähtää vie-
lä hetki jos toinenkin seuraamalla istutusten kasvua
ja kastelemalla taimia. Päiväkodissa nautittiin myös
upeasta vesiaiheisesta taidenäyttelystä. ●

Mitä on ympäristökasvatus varhaiskasvatuksessa?

Ympäristökasvatus on tavoitteellista toiminta-
ta, jolla edistetään lasten ympäristötietoi-
suutta ja vahvistetaan luontosuhdetta sekä
oppimista kestävän kehityksen mukaisiin
toiminta- ja elämäntapoihin.

Hyrylän ja Väinölän päiväkodeissa nautittiin ympäris-
tökasvatusviikolla myös purkutaideprojektin tuotoksista.
Koko lukukauden kestäneessä projektissa päiväkodit
sukelsivat yhdessä lasten ja perheiden kanssa taiteiden
maailmaan luoden hienoja teoksia ja elämyksiä. Kuvan
taideteokseen Hyrylän päiväkodin Haitula-ryhmän
eskarit ovat saaneet inspiraationsa Kalevalan päivästä
sekä Mauri Kunnaksen Koirien Kalevala -teoksesta.

” Jokainen lapsi
sai olla viikon aikana
supersankari. ”

Kuva: Pia Pietiläinen

Kuva: Pia Saarentaus

Kuva: Tiina Järvinen

Kivi elää
- elä sinäkin!
Aleksis Kiven
kuolemasta
150 vuotta

KULTTUURIN TUUSULA -KESÄKALENTERI

Näe, koe ja ihastu

Elävät juuret
-elämysopas
täynnä
toimintaa

s. 12

Tuusula-viikolla
tapahtumia joka
puolella Tuusulaa

s. 2

**Lisätietoja
tapahtumista
visittuusula.fi**

TUUSULA-VIIKKO

18.–24.7.2022

Kuva: Studio Venstas

Tuusula-viikon
ohjelma
kokonaisuudessaan:

[tuusula.fi/
tuusulaviikko](https://tuusula.fi/tuusulaviikko)

Teksti: Aurora Salomaa

Tuusula-viikko tarjoaa yhteisöllisyyttä tapahtumien äärellä

Perinteinen Tuusula-viikko juhlistaa riemukkaasti Tuusulaa. Tapahtumaviikko perustuu Tuusulan perustamispäivään eli Tuusula-päivään, jota vietetään 22.7. Tänä vuonna Tuusula-viikkoa juhlistaan 18.–24.7. teemalla Minä elän! Teemavuoden aikana nostetaan esille taiteen, kulttuurin ja tiedon merkitystä hyvinvoinnin lähteenä.

– Tuusula-viikko on tärkeä juhla, jossa iloitaan Tuusulasta ja tuusulaisuudesta. Tapahtumaviikon sisältöjen toivotaan tuovan ihmiset yhteen ja herättelevän ajatuksia yhteisöllisyyden merkityksestä Minä elän! -teemoja apuna käyttäen, kertoo kulttuuri- ja museotoimenjohtaja **Ulla Kinnunen**.

– Tekemään on kutsuttu paikalliset toimijat, kunnan palvelualat sekä yksityishenkilöt. Tuusula-viikolla kannustetaankin tuusulalaisia järjestämään tapahtumia tuusulalaisille. Tapahtumaviikolla luodaan yhteisöllisyyttä ja mainiota Tuusula-henkeä.

Viikko on täynnä monenlaisia tapahtumia koko kunnan alueella aina käsityöläismarkkinoista museoautojen juhla-ajoihin ja kaikkeen siltä väliltä! Tutustu koko ohjelmaan osoitteessa tuusula.fi/tuusulaviikko

Tuusula-päivänä 22.7. monelle tuttuun Hyrylän Jokipuiston monttuun on koottu kattaus monipuolista ohjelmaa klo 15–20 välille. Tapahtuman aloittaa **Superteatterin** upouusi Entten tentten -lastenteatteriesitys, jonka jälkeen luvassa on **Mamia Companyn** nykytanssia, ääni- ja esitystaiteilija **KElielin** Tuusula-päivään valmistama Minä elän! -performanssi, kuorokonsertteja sekä vihdoin livenä ensiesityksen saava Mun Tuusula -laulu suurkuoron esittämänä. Mukana paikalliset kuorot **Viihdekuoro Essut**, **Tuusulan mieslaulajat** ja **Tuusulaulajat**. Illan päättää **Tuusulanjärven Big Band** tunnelmallisesti svengävään soundeihin. ●

Kuva: Emilia Porali

Kuva: Kari Kohvakka

TUUSULA-VIIKON OHJELMA

Lukuisiin
Tuusula-viikon
tapahtumiin on
vapaa pääsy

Prinsessa Tähtäpää ja Merirosvo tavattavissa TuusInfossa

Ma 18.7. klo 12–14

TuusInfo, Autoasemankatu 2, Tuusula
TuusInfon edustalla vierailevat Prinsessa Tähtäpää ja Merirosvo. Jaossa ilmapalloja, mehua ja karkkia. Vapaa pääsy.

Tuusula-viiri -työpaja lapsille

Ma 18.7. klo 12–14

TuusInfo, Autoasemankatu 2, Tuusula

Lapsille suunnatussa työpajassa tehdään iloisia Tuusula-viirejä. Valmiit viirit laitetaan esille TuusInfoon sekä pääkirjaston lastenosastolle. Jaossa ilmapalloja, mehua ja karkkia. Työpaja on maksuton.

Elämän kuvat -pelto -työpaja

Ma–ti 18.–19.7. klo 12–14

Mosaiikkiateljee Leena Nio, Tiensuuntie 100, Jokela

Hahmot tehdään valmiisiin variksenpelätinpohjiin, ja niille puetaan omia kierrätysvaatteita. Hahmon voi tuoda paikalle valmiina tai tulla tekemään se paikan päällä. Hahmo ja sille puettavat vaatteet jäävät osaksi pelon näyttelyä. leenasmosaics.blogspot.com

Liikkuva nuorisotila Tuusula-viikolla

Ma 18.7. klo 14–19 Hyrylä

Ti 19.7. klo 14–19 Jokela

Ke 20.7. klo 14–19 Kellokoski

Pe 22.7. klo 14–19 Hyrylä

Tule tutustumaan ja viihtymään liikkuvaan nuorisotilaan. Järjestäjä Tuusulan alueellinen nuorisotyö.

Lauluja ja tarinoita sota-ajalta

Ke 19.7. klo 14–15

Ilmatorjuntamuseo, Klaavolantie 2, Tuusula

Kilpailevien kartanoiden, Vanhankylän ja Järvenpään, tyttäret Anni Åström ja Alfhild Ehrström muistelevat, laulavat ja tarinoivat sota-ajan asioita kotimaasta ja erityisesti Tuusulanjärven rannoilta. Pääsymaksu. Järjestäjä Ilmatorjuntamuseo, ilmatorjuntamuseo.fi/

Pianisti Veeti Siltalan konsertti

Ke 19.7. klo 19–20

Jokelan kirkkokoti, Keskustie 2, Jokela

Ohjelmistossa Bach, Haydn, Beethoven ja Brahms. Konserttiin on vapaa pääsy. Järjestäjä Tuusulan seurakunta.

Koko perheen kierrätystapahtuma

Ke 20.7. klo 17–19

Rusutjärven koulu

Käsityömarkkinat

To 21.7. klo 11–18

Hyrylän tori, Hyrylän tie 15, Tuusula

Perinteisillä käsityömarkkinoilla käsintekijät myyvät itse tekemiään tuotteita. Myynnissä on neuleita, pehmoleluja, kasseja, koreja, räsymattoja, kortteja ja paljon muuta. Markkinoilla myös kahvio. Järjestäjä Tuusulan Taitokädet Ry, tuusulantaitokadet.com

Seitsemän veljestä – taskussa

To 21.7. klo 18–18.45

Aleksis kiven kuolinmökki, Rantatie, Tuusula

Teatteri Vantaa esittää Aleksis Kiven Seitsemän veljestä 45 minuutissa! Esiintyjät näyttelevät juonenkäänteiden tärkeimmät kohtaukset keskiajalta tunnettua mysteerio buffo -menetelmää käyttäen. Estradilla Anne Nielsen ja Teemu Koskinen. Yli 9-vuotiaille. Huom! Tuo oma tuolisi. Vapaa pääsy. Säävaraus. Tapahtuman järjestää Tuusulan kulttuuripalvelut.

Versus Circus - Elämyksellinen luontopolku

Pe–la 22.–23.7. klo 9.30 ja 12.30

Sarvikallio, Sarvikalliontie, Tuusula

Koko perheen elämyksellinen ja osallistava luontopolku. Matkan varrella tehtäviä, ilma-akrobatiaa ja tanssia luonnon kanssa. Vapaa pääsy.

Tuusulan kulttuuripalvelut, tuusula.fi/kulttuuri

Tuusula-päivänä avoimet ovet museoissa

Pe 22.7.

Tuusulan juhlapäivänä on alueen museoissa vapaa pääsy:

Klaavolan talo (Klaavolantie 3) klo 11–17

Ilmatorjuntamuseo (Klaavolantie 2) klo 11–18

Tuusulan Automuseo (Huoltotie 1, ovi 3) klo 11–17

Tuusulan työläiskotimuseo (Kirkkotie 21) klo 12–16

Taiteilijakoti Erkkola (Rantatie 25) klo 10–17

Aleksis Kiven kuolinmökki (Rantatie) klo 10–17

Lottamuseo ja kanttiini (Rantatie 39) klo 10–20

Halosenniemi (Rantatie) klo 10–17

Ainola (Ainolankatu 1, Järvenpää) klo 10–17

Kellokosken ruukin tehdasmuseo

(Vanha valtatie 190 rak. 3) klo 11–17

Kellokosken sairaalamuseo (Vanha valtatie 198)

klo 11–17

Jokelan Tiilitehdas (Nukarintie 3) klo 11–17

Tuusula-päivä Lottamuseossa

Pe 22.7. klo 10–20

Lottamuseo, Rantatie 39, Tuusula

Lottakanttiini jalkautuu puutarhaan ja Lottatuvalle, lisäksi museo-opastuksia Lottamuseon näyttelyyn. Kierävä museo-opastus klo 14, kesto noin 45 min. Mukaan mahtuu max. 20 hlöä. Pikaopastus Lottamuseon näyttelyyn museon ala-aulassa klo 18, kesto noin 15 min. mukaan mahtuu noin 30 hlöä. Vapaa pääsy.

Kimara – Satupuutarha

Pe-su 22.–24.7. klo 11–18

Mosaiikkiateljee Leena Nio, Tiensuuntie 100, Jokela

Kimara - Satupuutarha ja mosaiikkiateljee Taidepolulla löytyy mm. Puuheppatarha, Karhujen kulma, Villalammaspelto ja Taidekuja. Ateljeessa voi tutustua mosaiikin tekemiseen, ja taiteilija esittelee työskentelyään. Paikalla pop up-kahvio.

Ilmatorjuntamuseo 60 vuotta & Kapteenin Puustelli 300 vuotta

Pe 22.7. klo 11–18

Ilmatorjuntamuseo, Klaavolantie 2, Tuusula

Juhlitaan Kapteenin Puustellin 300-vuotista historiaa ja Ilmatorjuntamuseon perustamisen 60-vuotisjuhlaa. Juhlapuhe eversti evp Seppo Lehto klo 14. Kahvitarjoilu 500 hengelle. Vapaa pääsy.

Pertti Pitkäsän valokuvanäyttely

Ilmatorjuntamuseolla

Pe 22.7. klo 11–18

Ilmatorjuntamuseo, Klaavolantie 2, Tuusula

FT Pertti Pitkäsän vuosina 1976–1977 Hyrylän varuskunnassa varusmiespalveluksen aikana ottamista valokuvista koottu näyttely. Vapaa pääsy.

Tuusula-päivä 2022

Pe 22.7. klo 15–20

Jokipuiston monttu, Hyrylän tie 14, Tuusula

Tule nauttimaan monipuolisesta kulttuuriohjelmasta! Luvassa muun muassa tanssia, performanssia ja musiikkia.

Tuusulan juhla-ajot

Pe 22.7. klo 16–22

Ilmatorjuntamuseo, Klaavolantie 2, Tuusula

Tuusulalaiset harrasteautot, tervetuloa juhla-ajoon! Kokooneminen Ilmatorjuntamuseon pihapiirissä, josta startti klo 18 kohti pohjoisempaa Tuusulaa. Tarkempi aikataulu ja reitti: tapahtumat.tuusula.fi. Järjestäjät Raimo Stenvall ja Sari Rinne.

Taidepiknik Puustellinmetsän puistossa

La 23.7. klo 12–16

Isokarhunkierro 4, Tuusula

Koko perheelle suunnattu taidepiknik Puustellinmetsän vehreissä maisemissa. Tule maalaamaan pieni teos ja nauttimaan kesäinen piknik. Taideyhdistys KuumArt tarjoaa opastuksen ja taidevälineet. Tapahtuma sopii kaiken ikäisille. Säävaraus.

Järjestäjä KuumArt ry kuumart.fi

Taidepiknik Ravintola Tiilitehtaan pihapiirissä

Jokelassa

Su 24.7. klo 12–16

Ravintola Tiilitehdas, Nukarintie 3, Jokela

Koko perheelle suunnattu taidepiknik Ravintola Tiilitehtaan idyllisessä pihapiirissä. Tule maalaamaan pieni teos ja nauttimaan kesäinen piknik. Taideyhdistys KuumArt tarjoaa opastuksen ja taidevälineet. Tapahtuma sopii kaikenikäisille. Säävaraus.

Järjestäjä KuumArt ry kuumart.fi

Piknik-konsertti Kellokosken Ruukilla

Su 24.7. klo 14–18

Vanha valtatie 190, Kellokoski

Piknik-konsertti Ruukin kirkon puistossa. Me Kellokoskelaiset ry juhlii 40-vuotista toimintaansa Kellokoskella. Ohjelma julkaistaan lähempänä tapahtumaa. Järjestäjä Me Kellokoskelaiset Ry, meke.yhdistysavain.fi

Minä elän! -teemavuoden aikana nostetaan esille taiteen, kulttuurin ja tiedon merkitystä hyvinvoinnin lähteenä.

TUUSULAN TAITEIDEN YÖ

M. Kuva: Antti Sepponen

Signe. Kuva: Venla Helenius

Teksti: Lotta Mikkonen

Tuusulan taiteiden yö tarjoilee kuntalaisille upeita elämyksiä

Tuusulan taiteiden yö on jo vuosien ajan järjestetty elokuun toisena perjantaina. Ajankohta pysyy edelleen samana, ja 12.8. klo 18–22 Tuusulassa on tarjolla monipuolinen kattaus kulttuuria kaikenikäisille. Muita muutoksia on kuitenkin luvassa, kun tapahtuman järjestämisvastuu siirtyi 30.3.2022 Tuusulan Taiteiden yö ry:ltä kunnalle seuraavaksi viideksi vuodeksi.

Tutustu
Tuusulan taiteiden
yö -tapahtumaan:

[tuusula.fi/
taiteidenyo](https://tuusula.fi/taiteidenyo)

Uusia tapahtumapisteitä

Yksi merkittävimmistä muutoksista on uusi päätaphtumapaikka Kotorannanpuistossa, kunnantalon takana. Tapahtuma laajenee myös Kellokoskelle ja Jokelaan. Tuusulan kunnan järjestämä ohjelma toteutetaan Kotorannanpuiston lisäksi Aleksis Kiven kuolinmökillä, Halosenniemessä, Taiteilijakoti Erkkolassa, Kellokosken Ruukin alueella ja Jokelan Tiilitehtaalla.

Kellokosken ohjelmistoa koordinoi hankekehittäjä Jenni Kontto ja Jokelassa apuna koonnissa toimii Jekku ry. Kunta järjestää bussikuljetuksia Järvenpään rautatieasemalta Etelä-Tuusulaan, ja Tuusulan linja-autoasemalta lähtevät kuljetukset Kellokoskelle ja Jokelaan.

Näiden paikkojen lisäksi taiteiden yö -tapahtuma näkyy laajasti ympäri kuntaa. Jokainen kuntalainen on tervetullut järjestämään sisältöä tapahtumaan. Sisältö voi olla esimerkiksi taidenäyttely, performanssia,

konsertti tai esitys. Ohjelmiston on kuitenkin oltava taide- ja kulttuurisältöistä, ei puhtaasti kaupallisia markkinointitapahtumia. Ilmoitathan ohjelmasi 1.7. mennessä Tuusulan tapahtumakalenteriin, jotta ne voidaan koostaa yhteiseen viestintään ja markkinointiin. Tapahtuman ohjelmisto julkaistaan kokonaisuudessaan 11.7. mennessä.

– Haluamme tehdä uudistuksia mutta samalla säilyttää kuntalaisille tärkeän tapahtuman hengen. Palautteiden perusteella olemme ymmärtäneet, että taiteiden yö -tapahtuma on monelle tuusulalaiselle tärkeä. Erityisesti leppoisa tunnelma, hyvä ruoka ja vapaa pääsy kulttuurielämyksiin on noussut esille kommentteissa, ja niitä pyrimme tarjoamaan tänäkin vuonna, kertoo kulttuuri- ja museotoimenjohtaja **Ulla Kinnunen**.

Taiteiden yö -tapahtuman uusi visuaalinen ilme on toteutettu Pekka Halosen akatemian oppilaskilpailuna. Uuden ilmeen on suunnitellut **Anu Hame**. ●

Kuva: TipTop Walkers

*Bossa nova Duo Aleksis Ranta ja Ida Häkli.
Kuva: Antti Lukkarinen*

*Set'akat, Sari Kaasinen, Mari Kaasinen ja
Karoliina Kantelinen. Kuva: Seppo Samuli*

TUUSULAN TAITEIDEN YÖ 12.8.

Tuusula.fi/taiteidenyo

**Ilmatorjuntamuseo
klo 11–22**

Klaavolantie 2, Tuusula

Pertti Pitkäsén valokuvanäyttely, kapteeni Puustelli 300 vuotta, Anti-Aircraft First in the Battle / Ilmatorjunta ensimmäisenä taistelussa -näyttely, Tulikasteesta torjuntavoittoihiin -näyttely, sodan arjen arkistofilmejä ja sanomalehtiä, merkittävimmät asetyypit talvisodassa ja Lapin sodassa sekä MiG 3 -hävittäjän jäänteet. ilmatorjuntamuseo.fi/

**Kimara Satupuutarha, Elämän kuvat pelto ja
mosaiikkifestivaali
klo 12–21**

Mosaiikkiateljee Leena Nio, Tiensuuntie 100, Jokela
Kimara - Satupuutarha ja mosaiikkiateljee. Taidepolulla löytyy mm. Puuheppatarha, Karhujen kulma, Villalammaspelto ja Taidekuja. Ateljeessa voi tutustua mosaiikin tekemiseen, ja taiteilija esittelee työskentelyään. Paikalla pop up -kahvio.

**M & Lumos-jousikvartetti
klo 17**

Rantatie 24, Tuusula

Kuhmolaislähtöinen laulaja-lauluntekijä Minja Koski alias M ja Lumos-jousikvartetti yhdistävät voimansa. Lumoksessa soittavat Annukka Nevalainen-Lius, Sirkku Hilanko, Anette Grevberg ja Niklas Hagmark. Vapaa pääsy. Tuusulan kulttuuripalvelut.

**Kotorannanpuisto
klo 18–22**

Kotorannankuja 10, Tuusula

Alueella piknik-puisto, ruokamyyntiä ja tee se itse -verstasalue. Esiintyjinä muun muassa kansanmusiikkiyhtye Set'akat, Bossa Nova duo Aleksis Ranta ja Ida Häkli ja sirkusryhmä TipTop Walkes. Työpajoja järjestävät muun muassa Järvenpään Kukkatalo ja Taito-käsityö- ja muotoilukoulu. Vapaa pääsy. Tuusulan kulttuuripalvelut.

Kuva: Kaapo Kamu

**Kirjastoauto Kirre
klo 18–20.30**

Kotorannankuja 10 Tuusula

Ohjelma tarkentuu myöhemmin.

Kirjastoauto Kirre, tuusula.fi/kirjastoauto

**Taiteilijakoti Erkkola
klo 17–22**

Taiteilijakoti Erkkola, Rantatie 25, Tuusula

Näyttely: Täällä jossain – Martta Wendelinin elämää ja taidetta sotien aikaan.

Näyttely kurkistaa kuvittaja ja taidemaalari Martta Wendelinin (1893–1986) elämään ja taiteeseen 1900-luvun poikkeusolosuhteissa. Vapaa pääsy.

**klo 18 ja 19 Teatteri Rollo: Umpimähkän
valtakunta**

Kuningas Uljas Af Umpisolmu ja kuningatar Impi von – hupsut kuninkaalliset ovat lähteneet matkaan. Sopii alle kouluikäisille. Ulkoilmaesitys, otathan itsellesi istuma-alustan mukaan. Kesto 30 min. Säävaraus. Vapaa pääsy. Tuusulan kulttuuripalvelut.

**Halosenniemi
klo 17–22**

Halosenniementie 4–6, Tuusula

Näyttely: Taiteilijaelämää Halosenniemessä. Esillä maalauksia Pekka Halosen pitkältä taiteilijauralta sekä talon alkuperäisesineistöä. Vapaa pääsy.

klo 17 ja 18 Nukketeatteri Ofelia:

Pihlajan lasten seikkailu

Annikan ja Toivon seikkailu syöjättären vankina, tarvitaan viisautta ja rohkeutta. Nukke- ja naamioteatteriesitys. Näyttelijä: Anne Lihavainen Suositus: yli 3-vuotiaille. Ulkoilmaesitys, otathan itsellesi istuma-alustan mukaan. Kesto 30 min. Säävaraus. Vapaa pääsy. Tuusulan kulttuuripalvelut.

**Versus Circus – Elämyksellinen luontopolku
klo 17 ja 19**

Sarvikallio, Sarvikalliontie, Tuusula

Koko perheen elämyksellinen ja osallistava luontopolku. Matkan varrella tehtäviä, ilma-akrobatiaa ja tanssia luonnon kanssa. Vapaa pääsy.

Tuusulan kulttuuripalvelut, tuusula.fi/kulttuuri

**Hotelli Gustavelund
klo 18–24**

Kirkkotie, Tuusula

Tapahtuma keskittyy Pritsi-terassille Tuusulanjärven rantamaisemaan sekä avariin ja valoisiin sisätiloihin. Hotelli Gustavelund, gustavelund.fi

**Tuusulan
taiteiden yön
ohjelmisto
julkaistaan
kokonaisuudessaan
11.7. mennessä.**

**Montessorikoulu Pikkulukkari
klo 18–20**

Lukkarintie 4, Tuusula

Ohjelmassa mm. kahvila ja hauskoja puuhia lapsille. pikkulukkari.fi

**Kellokosken sairaalamuseo
klo 18–22**

Vanha valtatie 198, Kellokoski

Opastuskierrokset klo 19 ja 21.

www.tuusula.fi/kellokoskensairaalamuseo

**Kellokosken Ruukki
klo 16–22**

Vanha valtatie 190, Kellokoski

Avoimet ovet Ruukin palveluihin.

klo 16–18 Kelloveneregatta

klo 18 ja 21 Fire Ladyn tulishow

klo 19 Trubaduuri Pekka Mikkonen

Tuusulan kulttuuripalvelut ja ja Kellokosken Ruukki.

**Jokelan Tiilitehdas
klo 18–02**

Nukarintie 3, Jokela

Rebekka Holi, Syskofrenia, Rasmus Strandellin ja Ville Tolvasen valoteos Uumeniin. Aikataulu ja muu ohjelmisto varmistuvat myöhemmin. Tuusulan kulttuuripalvelut ja Jekku ry.

Ainola

Klo 18–20

Ainolankatu 1, Järvenpää

klo 18 ja 19 Ainolan puutarhakonsertti

Eeva Havulehdon konsertti. Seisomapaikat (maks. 25 henkeä/ konsertti). Sisäänpääsy museolipulla/Museokortilla. Paikkoja on rajatusti, liput myydään saapumisjärjestyksessä. Ei varauksia.

Ainola, ainola.fi

Kuva: Kari Kohvakka

Täällä jossain – Martta Wendelin sodan tunnelmissa

Tuusulassa yli puolet elämästään asunut kuvittaja ja taidemaalari Martta Wendelin (1893–1986) koki pitkän elämänsä aikana monia Suomea ja suomalaisia koskeneita mullistuksia. Taiteilijakoti Erkkolan kesänäyttelyssä esitellään Wendelinin elämää nuorena taideopiskelijana 1910-luvulla sekä II maailmansodan aikaan tunnettuna kuvittajana Tuusulassa. Ajan sotaiset tapahtumat näkyivät usein vain viitteellisesti kuvituksissa tai maalauksissa.

Martta Wendelin oli viisivuotias, kun helmikuun manifesti julkaistiin 1899 ja 13-vuotias, kun naiset saivat Suomessa äänioikeuden vuonna 1906. I maailmansota kosketti nuorta taideopiskelijaa vain etäisesti. Sen sijaan Suomen itsenäistyminen 1917, sisällissota alkuvuodesta 1918 ja keväällä 1919 riehunut espanjantauti vaikuttivat myös nuoren Martan elämään.

1920–30-lukujen pitkä rauhanaika tarjosi onnellisen ja työteliään elämänjakson aluksi Porvoossa ja vuodesta 1925 alkaen Helsingissä. Wendelin saapui Tuusulaan syksyllä 1937 talvisodan vasta kajastaessa kaukana horisontissa. Hän muutti seuraavana keväänä tähän rauhalliseen maalaismiljööseen.

II maailmansodan ajan Martta Wendelin asui Tuusulassa **Ida**-äitinsä kanssa. Talvikauden 1937–38 hän vietti Lotta Svärdin lepokodissa toipumassa keuhkoputkentulehduksista. Keväällä 1938 **Pekka Halosen** leski **Maija Halonen** tarjosi Martalle Suopellon huvilaa Rantatien varrelta vuokralle.

Turvassa maaseudun rauhassa

Suopellon villiintynyt puutarha lumosi taiteilijan. Kasvimaan ja kukkapenkkin suunnittelu oli pian tärkeä henkireikä. Jatkosodan alkaessa **Martta kirjoitti ystäväilleen Viena Sotavallalle:** ”Ihmeitä taas tapahtuu. Tekisi mieli olla Siellä jossakin mukana ”tärkeissä paikoissa”, mutta täällä minä vaan istuskelen kotinurkissa.” Syksyllä 1941 Martta kirjoitti: ”Minua ei suorastaan mikään pidättänyt metsistä, ei lentokoneet, jotka tuon tuostakin surisivat ylitseni, eivät edes desantit, joita tapahteli marjamailleni.”

Sodan edetessä tuli pulaa ruuasta. Vienalta tuli ruoka-apua Lempäälästä kuten Kiipulan tilalta **Aili Sarkkilalta**. Aili lähetti Martan 50-vuotissyntymäpäiville 1943 ison määrän kananmunia leivonnaisia

Sota näkyi Wendelinin kuvitustaiteessa epäsuorasti, kuten äitiä ja lapsia Suomen karttaa tutkimassa Kotilieden kansikuvassa 1942.

Martta Wendelin, Suopelto, öljy n. 1940, yksityiskokoelma. Kuva Museokuva

Täällä jossain – Martta Wendelinin taidetta ja elämää sodan aikaan

7.6.–11.9.2022

TAITEILIJAKOTI ERKKOLA
Rantatie 25, Tuusula
www.erkkola.fi

Avoinna
7.6.–28.8. ti–su 10–17
30.8.–11.9. ke–su 12–17

Pääsymaksut
6/4/2 €
Museokortti-museo

varten. Samana syksynä saamelastyttö **Helena** tuli auttamaan kotitöissä. Martta kirjoitti Ailille syksyllä 1943: ”Koetan kasvattaa hänet. Hän on vanha tutuni Lapin-matkaltani. Hän oli silloin pikkuinen mustasilmäinen tyttö ja pidin häntä siellä mallinani.” Helenan kotipaikka Petsamo oli miehitetty talvisodassa, ja keväällä 1943 aluetta oli pommitettu. Sodan päätyttyä Petsamo jäi Neuvostoliitolle, eikä Helenan perheen kotia enää ollut. Helenasta tulikin Martan kasvattitytär.

Sodan loppuvaiheessa Martta suunnitteli evakuoitumista ystävien luo Lempäälään. Martta kirjoitti:

”...voi olla hyvinkin mahdollista, että koko meidän kylämme evakuoidaan, eli että koko Helsingin ympäristön siviiliväki aina 50 km säteellä siirretään kauemaksi.”

Sota toi myös asuntopulan: ”Sitä paitsi olen täytynyt luovuttaa tupasalini upseeriperheelle. Minun oma pieni kamarini, jossa myös talvisin piirrän, on tämän salin ja keittiön välillä, ja arvaatte, kuinka helppoa on työskennellä, kun nuori rouva käy keittiössä ruokaa laittamassa taikka pitkän päivää hoitaa puhelinkeskusteluja korvani juuressa.” Rauhan tultua Wendelin osti oman tontin Annivaarasta ja rakennutti sinne taiteilijakotinsa. ●

Pekka Halosen maalaukset syntyivät osin fossiileilla ja puuhiilellä

Vanhat öljyvärituubit, pensselit ja paletit paljastavat Halosenniemen taiteen syntyneen osin fossiilien avulla. Öljyväreiden materiaaleja selvittäneessä tutkimuksessa havaittiin myös, että väreissä käytettiin useita ainesosia, ja jotkut niistä olivat hyvin myrkyllisiä.

Geologian tutkimuskeskuksen ja Halosenniemen museon yhteisprojektissa tutkittiin öljyväreiden sisältämiä mineraaleja. Professori **Alan R. Butcher** ja tohtori **Sari Lukkari** kävivät läpi Halosenniemestä saatua materiaalia ja analysoivat niitä GTK:n laboratoriossa Espoossa. Tutkimusnäytteitä saatiin muun muassa museon kokoelmien vanhoista öljyvärituubeista ja niiden säilytysastian pohjalle pudonneista maalinpaloista sekä pensseleistä ja paleteista.

Taiteilijoiden käyttämiä öljyvärejä on tutkittu monesta näkökulmasta. Usein tutkimuksella pyritään varmentamaan maalauksen aitoutta. Materiaalitutkimuksella saadaan tietoa myös esimerkiksi ajoituksesta tai värien kestävydestä; vastaavatko värit maalauksajankohtaa tai ovatko värit helposti haalistuvia tai tummuvia. Halosenniemen materiaalista tehdyssä tutkimuksessa keskityttiin siihen, mitä mineraaleja öljyvärit sisältävät.

Elämää sadan miljoonan vuoden takaa

Tutkimus paljasti monia mielenkiintoisia asioita. Värit muodostuvat useista ainesosista ja mineraaleista, ja joukossa on kaikille tuttuja aineita. Mustassa värissä voi olla esimerkiksi puuhiiltä tai poltettua luuta. Yllätys oli, että lohenpunaista sävyä sisältäneestä värituubista saatu näyte koostui osittain fossiileista. Maalin pigmenttiin on murskattu ja lisätty liitukiveä, joka sisältää noin sata miljoonaa vuotta sitten eläneiden eliöiden fossiileja – kokkoliitteja.

Osa väriaineista on ollut myrkyllistä; ne ovat sisältäneet muun muassa raskasmetalleja, kuten lyijyä tai elohopeaa. Varsinkin tietty punainen väri on ollut hyvin myrkyllinen. Pekka Halonen altistui myrkyille pitkän uransa aikana. Maalattaessaan kovassa pakasessa öljyvärit kohmettuivat helposti, ja Halonen

joutui levittämään värejä joko paljain sormin tai palettiveitsellä. Myös pensseleiden pesu altisti käyttäjää myrkyille. Halosenniemessä likaisia pensseleitä oli liikoamassa suurissa lasipurkeissa keittiön leivinuunin syvennyksessä. Kotiapulaiselle oli kunniatehtävä saada osallistua pensseleiden pesuun.

Tutkimustuloksia esillä Taiteilijaelämää Halosenniemessä -näyttelyssä

Käytettyä tutkimusainestoa ja -tuloksia on nyt esillä *Taiteilijaelämää Halosenniemessä* -näyttelyssä syksyyn saakka. Nähtävillä on tutkijoiden jauhamia mineraaleja ja maa-aineksia ja niistä malliksi maalattu väripaletti sekä Halosenniemen alkuperäisiä maalaustarvikkeita ja tietenkin Pekka Halosen ainutlaatuisia maalauksia.

Tutkimuksen vaiheista on julkaistu *Mitä taiteilijan maalit sisältävät?* -dokumenttivideo Tuusulan museon

Youtube-kanavalla, ja video on nähtävillä myös Halosenniemen museon näyttelyssä. Elokuussa Halosenniemessä järjestetään yleisöesitelmä *The Hidden Secrets of Paint Tubes*, jossa GTK:n Alan Butcher kertoo laajemmin tutkimustuloksista englanniksi. ●

Halosenniemen kunnostustyöt ovat edenneet, ja talon hirsiset ulkoseinät on käsitelty toukokuun aikana.

Taiteilijaelämää Halosenniemessä 8.3.–28.8.2022

Halosenniemi
Halosenniementie 4–6 (Rantatie), Tuusula

p. 040 314 3466
www.halosenniemi.fi

Avoinna
2.5.–28.8. ma–su klo 10–17

Pääsymaksut
10/8/4 €. Museokortti-museo.

Tuu museoon -viikot kesällä 2022

Tuusulassa järjestetään Tuu museoon -viikot nyt neljännen kerran. Heinäkuun kahden viimeisen viikon ajan kaikki Tuusulan 11 museota ovat helposti tavoitettavissa.

Tuu museoon -viikot Tuusulassa 19.7.–31.7.

Tapahtumaviikkojen aikana kaikki museot ovat avoinna tiistaista sunnuntaihin ainakin klo 11–17 tai pidempään omien aukioloaikojensa mukaisesti. Normaalit pääsymaksut. Tuu museoon -viikot järjestetään yhteistyössä kunnan ja museoita ylläpitävien tahojen kanssa, ja tapahtuma toteutetaan Kulttuurilla kaikille -rahaston varoilla.

www.tuusula.fi/tuumuseoon

Tuusula on aina hyvä kohde museoiden ystäville, sillä Halosenniemi, Taiteilijakoti Erkkola, Lottamuseo ja Ilmatorjuntamuseo museokauppoineen palvelevat ympäri vuoden. Kesällä Rantatien museotarjontaan kuuluu myös Aleksis Kiven kuolinmökki. Ne palvelevat heinäkuussakin omien aikataulujensa mukaan.

Tuu museoon -viikoilla myös monilla puolilla kuntaa sijaitsevat pienet paikallishistorian eri aiheita esittelevät museot ovat auki saman aikataulun mukaan. Tutustuminen Tuusulan menneisyyteen ja identiteettiin kulmakiviin onnistuu helposti.

Pohjois-Tuusulassa ovat avoinna Jokelan Tiilitehdas ja vaikuttava tiiliuuni. Tiilitehtaalla yleisöopastus päivittäin klo 13. Kellokoskella pääsee tutustumaan rautaruukin ja mielisairaalan menneeseen maailmaan Ruukin tehdasmuseossa ja Kellokosken sairaalamuseossa. Kävelykiertös sairaalan alueella päivittäin klo 13, lähtö sairaalamuseolta.

Etelä-Tuusulan kohteissa pääsee tutustumaan tuusulalaisten elinkeinojen historiaan. Tuusulan Automuseossa kävijä näkee ja kuulee tuhat tarinaa autoista ja kuljetusalan kehityksestä. Tuusulan työläiskotimuseossa voi tutustua käsityöläisten työhön ja elämäntapaan ja Klaavolan talossa siihen, miten elettiin vanhalla sukutilalla itsenäisyyden ajan alussa. Nämä kohteet ovat Tuu museoon -viikoilla auki tiistaista sunnuntaihin klo 11–17. ●

Kuva: Kari Kohvakka

Kuva: Kari Kohvakka

Kuva: Sari Tsokkinen

Keski-Uudenmaan Priden ohjelmassa on esityksiä kaikenikäisille juhlijoille

Kulttuuri- ja ihmisoikeustapahtuma Keski-Uudenmaan Pride juhliin syksyllä monin tavoin Tuusulassa, Järvenpäässä, Keravalla ja Nurmijärvellä. Pridet ovat ihmisoikeustapahtumia seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen näkyvyyden ja yhtäläisten oikeuksien puolesta tehdyn työn kunniaksi.

Keski-Uudenmaan Pride koostuu

- Tuusulassa, Keravalla, Järvenpäässä ja Nurmijärvellä pidettävistä ennakkotapahtumista
- 2.–4.9. järjestettävästä Pride-liputuksesta
- 3.9. Jokelan Tiilitehtaalla järjestettävästä Pride-juhlasta.

Keski-Uudenmaan Priden päätapahtuma alkaa 3.9. klo 15 Jokelan Tiilitehtaalla. Tapahtuma on kaikille avoin klo 15–20, ja sinne on vapaa pääsy. Aamuyöhön saakka jatkuvat juhlat on tarkoitettu yli 18-vuotiaille. Tapahtuman esiintyjä etsittiin maaliskuun alkuun avoimella haulla. Tuusulan kulttuuripalvelut on kuratoinut huikean esiintyjäkattauksen.

Lavaohjelma alkaa perheille suunnatuilla esityksillä, mm. uusi lastenmusiikkiyhtye **Henna&Supersankarit** ihastuttaa rytmimusiikkipoljentoisella musiikillaan. Tapahtumassa on diy-ohjelmaa ja taiteilijataapaamisia. Klo 17 alkaen esiintyvät **Taminen** ja drag-hahmo **Linnea von Kattendam**. Klo 19–20 järjestetään ulkodisko **Single Soundin** tahtiin. Tapahtuman juontaa **Leila Halkeama**, joka on kuvataiteilija **Petra Innasen** luoma pidättemätön performanssihahmo.

Yhdenvertaisuustekoja, etkotapahtumia ja Pride-liputus

Tuusula on haastanut naapurikunnat tekemään lupauksen yhdenvertaisuutta edistävästä teosta sekä järjestämään Pride-juhlaa edeltävillä viikoilla vähintään yhden teeman mukaisen etkotapahtuman. Yhdenvertaisuuslupaukset julkaistaan 1.9. Pride-liputus järjestetään eri puolilla kuntia 2.–4.9.

Tänä vuonna Keski-Uudenmaan Pridea vietetään Minä elän! -teemalla, sillä Aleksis Kiven kuolemasta tulee kuluneeksi 150 vuotta. Minä elän! -merkkivuo-

den teemana on mielen hyvinvoinnin edistäminen kulttuurin, taiteen ja tiedon keinoin.

Keski-Uudenmaan Priden järjestämisestä vuonna 2022 vastaa Tuusula. Tapahtuman iltaohjelmasta sekä ruokatarjonnasta Ravintola Tiilitehtaalla vastaa Jekku ry. ●

Katso koko ohjelma:
tuusula.fi/pride

KESÄN 2022 TAPAHTUMAKALENTERI

Tervetuloa
Tuusulaan!

TAPAHTUMIA

Rykmentinpuistorock 17.–18.6.

Rykmentinpuisto, Rykmentintie, Tuusula
Tapahtuma järjestetään ensimmäistä kertaa kesällä 2022. United Festivals Finland, unitedfestivals.fi/

Pihakilpailu 2022 19.6. asti

Koko Tuusula
Nyt on vielä hyvin aikaa laittaa oma piha kilpailukuntoon. Ilmoittaudu rohkeasti mukaan Tuusulan Omakotiyhdistyksen kilpailuun tai ilmoita vaikka naapurisi tai tuttavasi tähän vähemmän totiseen kilpailuun 19.6. mennessä: yhdistyksen varapj. Hannele Olli, sähköposti olli.hannele2015@gmail.com, puh. 040 310 1216 tai puheenjohtaja Päivö Kuusisto, sähköposti tuusula@omakotiliitto.fi, puh. 0400 418 499. Yhdistyksen hallituksen jäsenistä koottu arviointiraati kiertää pihat paikallislehden toimittajan kanssa 21.6. klo 17–20. omakotiliitto.fi/jasenyhdistykset/suomen_omakotiliiton_uudenmaan_piiri/tuusulan_omakotiyhdistys

Kirjoverkkoperhonen-taideteoksen julkistaminen Ke 22.6. klo 17

Rykmentinpuiston ruokalan pihamaa, Rykmentintie, Tuusula
Taiteilija Vesa-Pekka Rannikon moniosainen taideteos Kirjoverkkoperhonen asennetaan Rykmentinpuiston alueelle. Julkistamisjuhlassa avauslaulu lausuu apulaispormestari Tuija Reinikainen. Juhlissa lisäksi musiikkia ja ilma-akrobatiaa. Tilaisuus huipentuu perhosen bongaukseen taidekävelyllä.

Krapin Pajan juhannustanssit Pe 24.6. klo 20

Krapin Paja, Rantatie 2, Tuusula
Krapin pajalla juhannustanssit Paja Bandin johdolla klo 20. Kokko savusaunan rannassa klo 22. krapinpaja.fi

Suuri maalaustapahtuma Erkkolassa Su 10.7. klo 11–16

Erkkola, Rantatie 25, Tuusula
KuumArt-taide-seuran maalaustapahtuma Erkkolan pihamaalla. Osallistu omin välinein tai lainaa seuralta paikan päällä. Osa valtakunnallista Suurta maalaustapahtumaa. kuumart.fi

Runopiknik – Tuusulan runokesän avajaiset Ke 6.7.

Aleksis Kiven kuolinmökki, Rantatie, Tuusula
Tuusulan kesätaiteilija Katariina Sarja avaa Tuusulan runokesän. Tule nauttimaan kesäisestä piknik-tunnelmasta ja monipuolisesta runousohjelmasta. Tapahtumassa kuullaan lavarunoutta, runokesän työpajoissa syntyneitä tekstejä, open mic -esityksiä sekä lisätietoa Tuusulan Rantatielle levittäytyvistä, kuunneltavista runopoluista. Säävaraus. Tapahtuman järjestää Tuusulan kulttuuripalvelut.

Tuu museoon -viikot 18.–31.7.

Tuu museoon -viikoilla usealla pienemmällä museolla on tavallista laajemmat aukioloajat. Jokelan tiilitehtaaseen, Kellokosken Ruukin tehdasmuseoon, Kellokosken sairaalamuseoon, Tuusulan Automuseoon, Tuusulan työläiskotimuseoon ja Klaavolan taloon voi tutustua tiistaista sunnuntaihin klo 11–17. Normaalien aukioloaikojensa puitteissa palvelevat Halosenniemi, Taiteilijakoti Erkkola, Aleksis Kiven kuolinmökki, Lottamuseo ja Ilmatorjuntamuseo. Tuu museoon -viikot järjestetään yhteistyössä kunnan ja museoita ylläpitävien tahojen kanssa, ja tapahtuma toteutetaan Kulttuuria kaikille -rahaston tuella. tuusula.fi/museot

Tuusula-viikot 18.–24.7.

Tänä vuonna Tuusula-viikkoa juhlietaan teemalla Minä elän! Teemavuoden aikana nostetaan esille taiteen, kulttuurin ja tiedon merkitystä hyvinvoinnin lähteenä. Lue lehden sivuilta 2–3.

Kansallispukujen tuuletuspiknik Tuusulan Rantatiellä La 6.8. klo 10–14

Aleksis Kiven kuolinmökki, Taiteilijakoti Erkkola & Lottamuseo, Rantatie, Tuusula
Tervetuloa tuulettelemaan kansallispukua, kansanpukua tai kansallispuvun osia museoille. Tuusulan ja Tusbyn pukujen yhteiskuvaus klo 10 ja kaikkien kansallispukujen yhteiskuvaus klo 11 Aleksis Kiven kuolinmökillä. Tapahtuman koollekutsujat ovat Tuusulan kulttuuripalvelut ja Lottamuseo.

Kimara - Satupuutarha Ma–su 6.–28.8. klo 12–14

Mosaiikkiateeljee Leena Nio, Tiensuuntie 100, Jokela
Kimara - Satupuutarha ja mosaiikkiateeljee Taidepolulla löytyy mm. Puuheppatarha, Karhujen kulma, Villalammaspelto ja Taidekuja. Ateljeessa voi tutustua

mosaiikin tekemiseen, ja taiteilija esittelee työskentelyään. Paikalla pop up -kahvio. Kimara -Satupuutarha, Elämän kuvat -pelto ja Mosaiikkifestivaali.

Tuusulan taiteiden yö Pe 12.8.

Tarjolla monipuolinen kattaus kulttuuria kaikenikäisille eri puolilla Tuusulaa. Lue lisää lehden sivuilta 4–5.

Krapin Puutarhajuhlat Pe–la 19.–20.8.

Krapin, Rantatie 2, Tuusula
Idyllisessä pihapiirissä pääsee nauttimaan monenlaisista kulttuuri- ja ruokaelämyksistä. Juhlaillat huipentuvat suosittujen artistien esityksiin. Mukana ovat mm. J. Karjalainen, Kaija Koo, Reino Nordin ja Erin. Lisätietoja krapinpaja.fi

Lasten museojuhlat Tuusulanjärven museoissa La 10.9. klo 10–17

Tuusulanjärven alueen museot Ainola, Ahola, Halosenniemi, Lottamuseo, Taiteilijakoti Erkkola ja Aleksis Kiven kuolinmökki järjestävät lauantaina 10.9. yhteiset Lasten museojuhlat. Mukana on myös Tuusulan kirjastoauto Kirre. Lasten museojuhlien ohjelma on maksuton, ja museoihin on maksuton sisäänpääsy lapsen kanssa koko päivän. Museot ovat avoinna klo 10–17. Tarkempi ohjelma julkaistaan myöhemmin. tuusula.fi/lastenmuseojuhlat

Minä elän! -vaellus syntymäkodilta kuolinmökkiin

La 17.9. klo 10–16

Palojoki, Nurmijärvi

Ohjattu vaellus Taaborinvuorelta ja Aleksis Kiven syntymäkodista Palojoelta Kiven kuolinmökille Tuusulaan. Vaellus on luonteeltaan mietiskelevä kävely, jonka aikana osallistujat voivat kuunnella omalta äylaitteeltaan Finlandia-palkitun kirjailija Juha Hurmeen tekemän podcastin. Matkan pituus 13 km (tai 8 km jos lähtee Nahkelan koululta). Puolimatka Nahkelan koululla on tarjolla virvokkeita ja ohjelmaa. Loppumatkasta vaeltajia viihdyttää Fillaripianisti Arno Paakkari ja kuolinmökillä konsertoi Henna-Maija Vannemaa Groupe (noin klo 13 ja 14, konsertin kesto 45 min). Loppumatkan voi kulkea myös lautalla Koskenmäen satamasta Fjällbon laiturille. Taaborinvuorelle kulkuneuvonsa jättäneille on tarjolla paluukyyti bussilla Tuusulasta. Bussikyytiin ilmoittautuminen alkaa elokuussa. Haasta ystävät ja tuttavat mukaan #MinäElänVaellus-tunnisteella! Tapahtuman järjestää Nurmijärven ja Tuusulan kulttuuri-, museo- ja liikuntapalvelut.

Vanhusten viikon juhla 2022

Ke 5.10. klo 12–14.30

Väinölä, Hyrylä

Vanhusten viikon juhla Tuusulan ikäihmisille. Juhla aloitetaan kahvitarjoilulla klo 12 alkaen, jonka jälkeen ohjelmallinen osuus klo 13. Juhlan järjestää Tuusulan seudun eläkeläiset r.y.

Aleksis Kiven päivä kuolinmökillä

Ma 10.10. klo 10–17

Aleksis kiven kuolinmökki, Rantatie, Tuusula

Aleksis Kiven päivänä maanantaina 10.10. Aleksis Kiven kuolinmökki on avoinna klo 10–17 ja sulkee sen jälkeen ovet tältä vuodelta. Päivän ajan mökkiin on vapaa sisäänpääsy. Tervetuloa! www.tuusula.fi/aleksis-kivenkuolinmökki

Ravintola Tiilitehtaan kesä

10.9. asti

Jokelan Tiilitehdas, Nukarintie 3, Jokela

Tiilitehdas on elävä tapahtumakeskus ja kesäravintola Jokelan vanhalla tiilitehtaalla. Tutustu kesän ohjelmaan: ravintolatiilitehdas.com/ohjelma

Krapin Pajan puistokonsertit

30.6. Erja Lyytinen

6.7. Olavi Uusivirta

7.7. Maija Vilkkumaa

8.7. Laura Voutilainen

13.7. Mariska

14.7. Anssi Kela

15.7. Von Hertzen Brothers

16.7. Apocalyptica

20.7. The 69 Eyes

21.7. Popeda

22.7. Happporadio

23.7. Michael Monroe

27.7. Vesterinen Yhtyeineen

11.8. Ismo Alanko

12.8. Herra Ylppö

13.8. Elastinen

Impivaaran piha

16.6. Paul Elias

17.6. Mikko Harju

28.7. Katri Ylander

6.8. Impivaaran lauluja

25.8. Impivaaran lauluja

Krapin Paja, Rantatie 2, Tuusula. krapinpaja.fi/

MEIDÄN FESTIVAALI

Su–su 24.–31.7.2022

Meidän Festivaali järjestetään 26:tta kertaa Tuusulanjärven ympäristössä. Liput ja lisätiedot konsertteihin osoitteessa meidanfestivaali.fi.

Mukavasti I

Su 24.7. klo 16

Ravintola Tiilitehdas, Nukarintie 5, Jokela

Kaija Saariahon musiikki kohtaa muodonmuutoksen kokeneen Tiilitehtaan tunnelman. Mukavasti-konsertit ovat lyhyitä konsertteja. Konsertissa on vapaa oleskelu sallittu. Tarjolla on tyynejä ja tuoleja, omat joogamatot mukaan pötköttelijöille.

Inside the Quartet – Kvartetin sisällä

Ti 26.7. klo 12–14 Tuusulan pääkirjasto,

Autoasemankatu 2, Tuusula

Pe 29.7. klo 12–14 Jokelan kirjasto, Keskustie 20,

Jokela

Tuore virtuaalitodellisuusteos Inside the Quartet – Kvartetin sisällä kiertää festivaaliviikolla Tuusulanjärven. Virtuaalilaseilla katseltavan teoksen kautta yleisö pääsee kokemaan musiikin valitsemansa Kamus-kvartetin muusikon paikalta. Esityskielinä on valittavissa suomi tai englanti. Vapaa pääsy.

Koti lainassa

Ti 26.7. klo 20

Tuusulan kirkko, Kirkkotie 34, Tuusula

Kun valtava määrä ihmisiä pakeni Venäjän brutaaliala hyökkäyssotaa, antoivat monet kotinsa lainaan sotaa pakeneville. Pakenemaan joutuneiden ihmisten lisäksi konsertti on omistettu kaikille heille, joiden ovet ovat avoinna silloin kun hätä on suurin.

Kuva: Kait Moreno

Caroline & Kamus

Ke 27.7. klo 19

Halosenniemi, Halosenniementie 4–6, Tuusula

Huikkea Caroline Shaw ja Kamus luovat hämyiseen Halosenniemen iltaan uniikin kokonaisuuden Carolinen ja Franz Schubertin musiikista. Tarkka ohjelma paljastuu paikan päällä.

Ailu Valle & Uyarakq

Pe 29.7. klo 21

Krapin Onnena, Rantatie 34, Tuusula

Palkitut rap-artistit Ailu Valle ja DJ Uyarakq laittavat Onnelan hirret hytkymään perjantai-illan parhaaseen aikaan.

KESKI-UUDENMAAN PRIDE

Pride-etkot Järvenpäässä

Ma 29.8. klo 15–19

Järvenpään kaupunginkirjasto, Kirjastokatu 8, Järvenpää

Sateenkaarisenioreiden työpaja klo 15. Kirjaston työntekijä vinkkaa sateenkaarevia kirjoja klo 16. Kirjailijavieraana Tiina Tuppurainen klo 17. Sateenkaarisenioreiden keskustelurinki klo 18. Tapahtuman järjestävät Sateenkaariseniorit ry, Järvenpään kaupunginkirjasto sekä Järvenpään kulttuuri- ja tapahtumapalvelut.

Pride-etkot Tuusulassa

Ti 30.8. klo 18–19.30

Jokelan kirjasto, Jokela-sali, Keskustie 20, Jokela

Burleskiesiintyjä Mindy M Magnolian burleskityöpaja 30 osallistujalle. Työpajassa tutustutaan burleskin perusliikkeisiin ja harjoitellaan mm. viekoittelevaa ja sensuaalisia käsineiden riisumista. Työpaja on tarkoitettu kaikenikäisille, täysi-ikäisille henkilöille. Maksuton, ilmoittautuminen alkaa 1.8. Tapahtuman järjestää Jokelan kirjasto.

Keski-Uudenmaan Pride

La 3.9. klo 15–02

Jokelan tiilitehdas, Nukarintie 3, Jokela

Keski-Uudenmaan Pride on Tuusulan, Keravan, Järvenpään ja Nurmijärven yhteinen juhla. Pridet ovat ihmisoikeustapahtumia seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen näkyvyyden ja yhtäläisten oikeuksien puolesta tehdyn työn kunniaksi. Keski-Uudenmaan Pride koostuu ennakkotapahtumista, 2.–4.9. järjestettävästä Pride-liputuksesta ja 3.9. klo 15–02 tiilitehtaalla järjestettävästä Pride-juhlasta. Juhlaan on vapaa pääsy. Esiintymässä mm. Henna&Supersankarit, Taiminen, Kaupungin Paras Kabaree by Linnea von Kattendam, Single Sound, Lyömättömät.

Ohjelma: tuusula.fi/pride

Tapahtuman järjestää Tuusulan kunta. Tapahtuman iltaohjelmasta vastaa Jekku ry.

MINÄ ELÄN! -KLUBIT

Minä elän! -klubit ovat tunnelmallisia ja intiimejä kulttuuriklubeja, joissa keskitytään kulttuurin ja taiteen tuottamaan mielen hyvinvointiin erityisesti sanataiteen ja musiikin parissa. Klubien miljöönä toimii runoilija J. H. Erkon taiteilijakoti Erkkola. Klubit järjestää Tuusulan kulttuuripalvelut. Huom! Tulethan tuoksutta. Erkkola ei ole esteetön tila.

Minä elän! -klubi: Kiveen sävellettyä, Jussi Hongisto To 6.10. klo 18

Jussi Hongisto esittää Aleksis Kiven teksteihin tehtyjä paikallisten säveltäjien Mauri Hongiston, Harri Vuoren ja Altti Uhleniuksen teoksia sekä tuoreita versioita mm. Oskar Merikannon ja Jean Sibeliuksen tunnetuista sävellyksistä. Liput 15 € Tuusulan verkkokaupasta shop.tuusula.fi tai tuntia ennen ovelta (käteinen, maksukortti).

Minä elän! -klubi: Kiven juurilla, Juha Poikela To 3.11. klo 18

Juha Poikela esittää pianon säestyksellä Kiven juurilla-kappaleita, jotka tuovat Aleksis Kiven runot 2000-luvulle. Liput 15 € Tuusulan verkkokaupasta shop.tuusula.fi tai tuntia ennen ovelta (käteinen, maksukortti). Ovelta myydään lippuja ainoastaan, jos niitä on jäänyt verkkomyynnistä.

**Minä elän! -klubi lapsille: Eläinten karnevaali
La 12.11. klo 18**

Eläinten karnevaali on dramatisoitu konsertti 3–10-vuotiaille. Esiintymässä Vilma Tihilä (tanssi, koreografia) ja Hanna-Mari Zinovjev (piano). Liput varattava ennakkoon tuusula.fi/skidiiviikko.

LIIKUNTAA

**Minä elän! -pyöräily
1.5.–15.10.**

Maisalantie 209, Tuusula

Minä elän! -pyöräily Aleksis Kiveen liittyviin kohteisiin kannustaa liikkumaan ja lukemaan. Pyöräile tai kävele omatoimisesti Etelä-Tuusulan postilaatikkorasteille, valitse laatikosta kirja luettavaksi ja jätä tilalle oma kirjasi. Kerro käynnistäsi tapahtuman Facebook-sivulla ”Minä elän-pyöräily” tai Instagramissa @minäelänpyöräily #minäelänpyöräily. Kauden päätteeksi Facebook-sivustolle ja Instagramiin kommentin jättäneiden kävijöiden kesken arvotaan Calazon retkeilykirjoja. Tapahtuman järjestää Villa Tammikko.

Puistojooga Kotkanpuistossa

Tiistaisin 9.8. asti klo 17–18

Haukantie, Tuusula

Maksuton puistojooga järjestetään Kotkanpuistossa. Puistojooga on lempää kaikille sopivaa joogaa. Tunnin ohjaajina toimivat kokeneet joogaohjaajat Inka, Minna ja Niina. Ota puistojoogaan mukaasi joogamatto tai muu alusta, vaikka pyyhe tai viltti. Säävaraus, Jos sää on sateinen tai maa kovin märkä, tuntia ei pidetä. Puistojooga on osallistuvan budjetoinnin 2022 toteutus.

**Sup-lautoja lainaan Kellokoskella
2.8. asti**

Vanha valtatie 190, Kellokoski

Tule tutustumaan suppailun iloihin kesällä 2022 Kellokoskella tiistaisin 2.8. asti klo 18–21 ja lauantaisin 16.7. ja 30.7. klo 11–15. Lähtöpaikka Kellokosken postin parkkipaikan tuntumasta. Säävaraus: jos ukkoskaa, vesille ei voi lähteä. Suppailu sisältää opastuksen, aloittelijoillekin sopivat laudat, melat, melontaliivit, karkuremmat, kuivapussit, kännykän suojapussit ja karttoja. Lisätiedot: osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori Marjo-Kaisa Konttinen, marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi, p. 040 314 3035. Suppailu on osallistuvan budjetoinnin 2022 projekti, joka toteutetaan yhteistyössä Elämyksen Taian kanssa.

Kuva: Antti Kallio

**Kahvakuulaa ja kehonhuoltoa Kotkanpuistossa
14.8. asti**

Haukantie, Tuusula

Maksuton kahvakuula ja kehonhuoltotunti järjestetään Kotkanpuistossa sunnuntaisin 14.8. asti klo 17.30–19: kahvakuula klo 17.30–18.15 ja kehonhuolto klo 18.15–19. Voit osallistua vain toiselle tunnille tai molemmille. Mukaan oma jumppamatto tai muu alusta. Kahvakuulaa on mahdollista lainata ohjaajalta, mutta oman kuulun voi ottaa mukaan. Kahvakuula ja kehonhuoltotunti on osallistuvan budjetoinnin 2022 toteutus.

TEATTERIA

Voi veljet!

2.6.–28.8.2022

Krapin Kesäteatteri, Rantatie 2, Tuusula

Keski-Uudenmaan Teatterin menestysfarssi Voi veljet! Krapin kesäteatterissa. Käsikirjoitus Ray & Michael Cooney. Ohjaus Mika Nuojua. Lavalla mm. Seppo Halttunen, Antero Nieminen, Sanna Saarijärvi, Juha Suihko, Kalle Tahkolahti ja Jari Vainionkukka. www.kut.fi

Niskavuoren Leipä

13.7.–7.8.2022

JOKA-teatteri, Siljalantie 2, Jokela

Jokelan Karjala-Seuran JOKA-teatterin esitys on taistelu rahasta, kunnian ja rakkaudesta. Vahvoja naisia, maaseutua ja kaupunkia. Iloa, elämää ja musiikkia haitarin säestyksellä, kotimaista kesäteatteria parhaimmillaan. Käsikirjoitus Hella Wuolijoki. Ohjaus Eija Vilpas. Liput 20/17/8 €. Lippuvaraukset Leena Väyrynen puh. 044 088 22 27. jokateatteri.fi/

MUSEOT

Kuva: Kapina Oy

ALEKSIS KIVEN KUOLINMÖKKI

Rantatie, Tuusula

tuusula.fi/aleksiskivenkuolinmokki

Avoimena 3.5.–28.8. ti–su 10–17, 1.9.–9.10. la–su klo 12–17, 10.10. ma klo 10–17
Vapaaehtoinen pääsymaksu.

HALOSENNIEMI

**Halosenniementie 4–6, Tuusula
halosenniemi.fi**

Avoimena 3.5.–28.8. ma–su klo 10–17

Pääsymaksut 10/8/4 € Museokortti-museo.

Yleisöopastus sunnuntaisin klo 12 ja 14 (englanniksi), kesäkaudella myös keskiviikkoisin klo 14.

Taiteilijaelämää Halosenniemessä

8.3.–28.8.

Pekka Halosen maalauksia pitkän uran varrelta. Esillä myös 120 vuotta täyttävän talon runsasta alkuperäisistä taideteoksista sekä tietoa elämästä taiteilijakodissa monenlaisin nostoin, tarinoin ja valokuvoin.

Kuva: Kari Kohvakka

Anni ja Hilda Halosenniemessä -draamaesitys

Ke 17.8. klo 18

Musiikillinen draamaesitys, jossa Vanhankylän ja Järvenpään kartanoiden tyttäret Anni Åström ja Alfhild Ehrström muistelevat ja tarinoivat 100 vuoden takaisia asioista Tuusulanjärven rannoilta. Rooleissa Taina Piira ja Tuula Saarensola. Taina on oopperalaulaja, laulupedagogi ja kuoronjohtaja.

Liput 10 €, Tuusulan verkkokaupassa shop.tuusula.fi

The Hidden Secrets of Paint Tubes

To 18.8. klo 18

Professori Alan R. Butcher Geologian tutkimuskeskuksesta (GTK) luennoi tutkimustuloksista: Mitä salaisuuksia Halosenniemen maalit kätkevät geologisesta näkökulmasta, minkälaisilla mineraaleilla Pekka Halonen maalasi? Luento on englanniksi, joitain kohtia käännetään tarvittaessa suomeksi.

Liput 10 € shop.tuusula.fi

ILMATORJUNTAMUSEO

Klaavolantie 2, Tuusula

ilmatorjuntamuseo.fi

Avoimena 16.5.–31.8. ti–su 11–17, 1.9.–30.11. ke–su 11–17

Pääsymaksut 7/5/2 €, Museokortti-museo.

Kahvila ja museokauppa.

Kuntojumppa ja pihakirppis

Su 21.8. klo 12–16

Sotilashevokset Tuusulassa

itsenäisyyden aikana -luento

Ke 21.9. klo 18

Liput 5 €.

KESÄN 2022 TAPAHTUMAKALENTERI

KELLOKOSKEN RUUKIN TEHDASMUSEO

Kellokosken ruukki/ Maijan kammari,
Vanha valtatie 190, rakennus 3, Kellokoski
[fb.com/kellokoskenruukin-tehdasmuseo](https://www.facebook.com/kellokoskenruukin-tehdasmuseo)
Avoimena: 1.6.–17.7. to–su 12–16, 19.–31.7.
ti–su 11–17, 4.–14.8. to–su 12–16, 18.8.–3.9.
to–la 12–16
Vapaa pääsy.
Pyörät pyörivät Kellokoskella -kesänäyttely
5.5.–3.9.

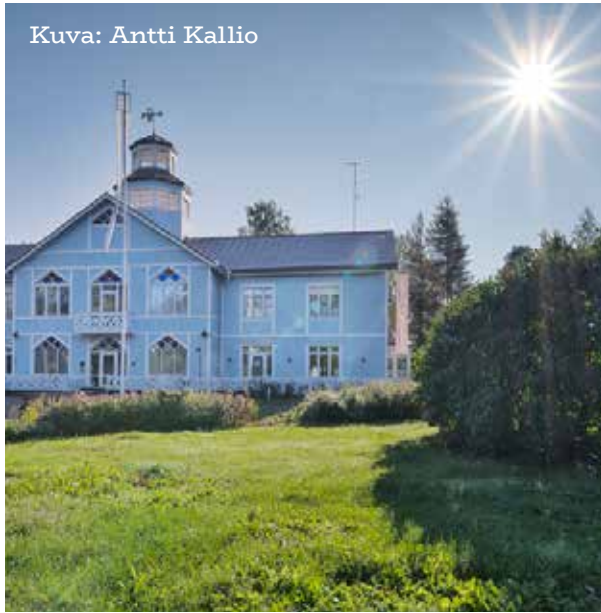
KELLOKOSKEN SAIRAALAMUSEO

Vanha valtatie 198, Kellokoski
[tuusula.fi/kellokoskensairaalamuseo](https://www.tuusula.fi/kellokoskensairaalamuseo)
Avoimena 22.6.–17.7. to, la–su 11–17, 19.–31.7.
ti–su 11–17, 13.8. la 11–17
Vapaa pääsy.

KLAAVOLAN TALO

Klaavolantie 3, Tuusula
[tuusula.fi/klaavolantalo](https://www.tuusula.fi/klaavolantalo)
Avoimena Tuu museoon -viikoilla 19.–31.7.
ti–su 11–17

Kuva: Antti Kallio

LOTTAMUSEO

Rantatie 39, Tuusula
[lottamuseo.fi](https://www.lottamuseo.fi)
Avoimena kesä–elokuu ma–su 10–20,
syys–toukokuu ti–su 10–17
Pääsymaksut 10/7 € , Museokortti-museo.
Opastuksia Lottamuseon näyttelyihin kesä–elokuussa
päivittäin klo 14 (45 min) ja 18 (15 min).
Näyttelyt
Lotta Svärd – 100 vuotta yhteiskuntavastuuta
Erikoisnäyttely: Oikea Lotta? – Lottakuvia 100
vuotta
Ulkonäyttely: Lottatupa – koti sodan keskellä

Hiljainen kansa
25.5.–1.9.

Taiteilija Reijo Kelan tuhatpäinen Hiljainen kansa
asuu suomussalmelaisella pellolla. Osa kansasta on saa-
punut Lottamuseon pihalle kesän viettoon. Osa hah-
moista on saanut kesäasun ja identiteetin Lottamuseon
ja Lotta Svärd -säätiön yhteistyökumppaneilta.

Lottajumppa

2.8., 4.8., 9.8. klo 16
Tule mukaan jumppaamaan lottien tapaan! Jumpat pi-
detään Lottamuseon puutarhassa, ja ohjaajina toimivat
Arja Komulainen ja Kristiina Perez. Järjestäjä
Lottamuseon Lottaperinneyhdistys.

Avoimet puutarhat

Su 7.8. klo 12–17
Päivän aikana voit nauttia Museokahvila Lottakant-
tiin herkuista uudistetulla terassilla. Puutarhan
historiaan voit tutustua QR-koodien kautta. Kartan
QR-koodien etsimistä varten saat tarvittaessa Lotta-
museon infosta.

Kuva: Antti Kallio

TAITEILIJAKOTI ERKKOLA

Rantatie 25, Tuusula
[erkkola.fi](https://www.erkkola.fi)
Avoimena 3.5.–28.8. ti–su 10–17, 31.8.–11.12.
ke–su 12–17
Pääsymaksut 6/4/2 € Museokortti-museo.
Yleisöopastus sunnuntaisin klo 15
Täällä jossain – Martta Wendelinin elämää
ja taidetta sotien aikaan
7.6.–11.9.2022
Kuvittaja ja taidemaalari Martta Wendelinin elämää
ja taidetta 1900-luvun poikkeusolosuhteissa.

Täällä jossain -näyttelyn kuraattorikierros
Ke 15.6. klo 18
Päivi Ahdeoja-Määttä

Martta Wendelin ja sodan aika -luento
Ke 10.8. klo 18
Sotahistorian professori (emeritus)
Martti Turtola luennoi.

TUUSULAN AUTOMUSEO

Tuusulan autotalo, ovi 3, Huoltotie 1, Tuusula
[r-stenvall.fi/automuseo](https://www.r-stenvall.fi/automuseo)
Avoimena Tuu museoon -viikoilla
19.–31.7. ti–su 11–17

Kuva: Antti Kallio

TUUSULAN TYÖLÄISKOTIMUSEO

Kirkkotie 21, Tuusula
[tuusulantyolaiskotimuseo.fi](https://www.tuusulantyolaiskotimuseo.fi)
Avoimena: 1.5.–31.5. la–su 12–16, 1.6.–17.7.
ti–su 12–16, ke 12–19., 17.7.–31.7. ti–su 11–17,
1.8.–31.8. la–su 12–16.
Pääsymaksut: 5 €, perhelippu 10 €.

KIRJASTO

Kesänäyttelyt Jokelan kirjastossa

Jokelan kirjasto, Keskustie 20, Jokela
1.6.–30.6. Katja Virtanen-Laineen näyttely
Uudet puukengät Jokelan kirjaston vitriinissä.
2.6.–27.6. Irene Ellen taidenäyttely Kahvikuppikansa
Jokelan kirjaston näyttelyseinällä.
1.7.–31.8. Iida Rantakarin näyttely Hevoset
Jokelan kirjaston näyttelyseinällä.

Näyttelyt Tuusulan pääkirjastossa

Tuusulan pääkirjasto, Autoasemankatu 2, Tuusula
6.9. saakka Pekka Lammelan vaihtuva
valokuvanäyttely.
Kesäkuu Tauluseinällä Iina Kivistön ja Mirka Laukan
näyttely Muotin vierestä. Lehtisalin ikkunoissa
Simo Nenosen valokuvia.
Heinäkuu Tauluseinällä Milla Leskisen näyttely
Perhoslaakso. Lehtisalin ikkunoissa Tuula Pallasjoen
vesivärimaalauksia.
Elokuu Tauluseinällä Henri Häkkisen maalauksia.
Lehtisalin ikkunoissa Ulla Käpymäen maalauksia
ja piirroksia.
Syyskuu Tauluseinällä Marju Karlssonin näyttely.
Lehtisalin ikkunoissa Taitokeskus Hyrylän näyttely.

Kirjasto polkee kylille

Tuusulan pääkirjaston henkilökunta polkaisee kesällä
kirjastopyörällä kylille. Kaikki ovat tervetulleita pysäh-
tymään hetkeksi, nauttimaan kesäpäivästä ja kuuntele-
maan tarinoita. Kirjastopyöräilyllä on säävaraus. Voit
ottaa oman viltin tai aurinkotuolin mukaan.

Lasten kirjastopyöräilyt:

Mukavaa tekemistä, lukemista ja palkintoja!
Ke 15.6. klo 10–11 Kesäperhekerho, Tuuliviirin
pikkupuisto/metsä
Ma 20.6. klo 12–15 Summer Power, Urkka
Ke 29.6. klo 10–11 Puustellinmetsän puisto

Aikuisten kirjastopyöräilyt:

Aikuisten satutunneilla luetaan ääneen novelleja. Kirjastopyörän uumeniin mahtuu myös lainattavia pokkareita.

Ti 19.7. klo 14–15 Aleksis Kiven kuolinmökki, Rantatie, Tuusula. Tapahtuma on osa Tuusula-viikkoja ja Minä Elän! -merkkivuotta.

Ke 17.8. klo 14–15 Palvelukeskuksen piha, Pellavamäentie 1-9, Riihikallio.

Elokuvanäytös: Peruna

To 30.6. klo 17.30–19.30

Jokelan kirjasto, Keskustie 20, Jokela

Arki-illan treffeillä katsotaan Joonna Tenan ohjaama komediaelokuva Peruna. Elokuvasa start-up yrittäjä Untamo yrittää saada suomalaiset ostamaan perunaa 1600-luvulla, jolloin kansa syö naurista. Elokuvan kesto: 1 h 43 min, ikäraja 7. Vapaa pääsy.

Kirjailijavieras Anneli Kanto

ti 30.8. klo 18

Kellokosken kirjasto, Kuntotaival 2 B, Kellokoski

Anneli Kanto on tamperelainen kirjailija ja käsikirjoittaja. Hänellä on laaja tuotanto, joka sisältää arvostettuja ja palkittuja teoksia. Kanto sai Kiitos kirjasta-palkinnon 2022 Hattulan Pyhän Ristin kirkon maala-reista kertovalla Rottien pyhimys -romaanillaan. Kahvitarjoilu. Vapaa pääsy, ei ennakkoilmoittautumista.

Kirjaston lukupiirit

Tervetuloa keskustelemaan kirjoista ja muustakin elämänmenosta.

Kellokosken kirjastossa tiistaisin 23.8., 20.9., 18.10., 15.11. ja 13.12. klo 19–20.30.

Jokelan kirjastossa keskiviikkoisin 31.8., 28.9., 26.10. ja 23.11. klo 18–19.30.

Lisätietoja tuusula.fi/kirjasto

Kuva: Kalle Särkkä

Supersankariviikko Kellokosken kirjastossa

Ma 29.8.– su 4.9.

Kellokosken kirjasto, Kuntotaival 2 B, Kellokoski

Supersankareiden teemaviikolla ohjelmassa mm. supersankarisuunnistusta, tietovisaa, askartelua ja muuta kivaa.

Lukukoira Sinna Kellokosken kirjastossa

To 1.9. alkaen

Lukukoiran kanssa on turvallista ja mukavaa harjoitella lukemista. Lukukoira Sinna ottaa innokkaita lukijoita vastaan Kellokosken kirjastossa joka toinen torstai klo 17–19 välillä. Sinnalle voi varata oman 15 minuutin lukuajan kirjaston asiakaspalvelusta puhelimitse:

040 314 4245 tai sähköpostilla: kellokoskenkirjasto@tuusula.fi

Lukukoira Kylli pääkirjastossa

Ke 7.9., 5.10., 9.11. klo 18–19 välillä

Lukukoira Kyllille voi varata oman 15 minuutin lukuajan pääkirjaston asiakaspalvelusta tai sähköpostiosoitteesta: lapset.kirjasto@tuusula.fi tai numerosta:

040 314 3444.

Taaperotuokiot

Taaperotuokio on hetki lorujen, leikkien ja laulujen parissa. Se soveltuu 1–3-vuotiaille. Kesto on noin 20 minuuttia.

Jokelan kirjastossa torstaisin 25.8., 22.9., 3.11. klo 10.

Pääkirjastossa torstaisin 8.9., 6.10., 10.11. klo 10.

Satumatkat

Satumatka on elämys lorujen, satujen ja kertomusten parissa. Se soveltuu erityisesti yli 3-vuotiaille lapsille. Pääkirjastossa keskiviikkoisin 7.9., 5.10., 9.11. klo 18 ja lauantaisin 10.9., 15.10. klo 10.

Jokelan kirjastossa torstaisin 8.9., 13.10. klo 10.

Kellokosken kirjastossa torstaisin 15.9., 13.10., 10.11. klo 18.

Kirjastokinot

Kerran kuussa katsotaan hauskoja ja jänniä lastenanimaatioita. Kesto noin 30 min.

Jokelan kirjastossa perjantaisin 2.9., 30.9., 28.10. klo 10.

Kellokosken kirjastossa tiistaisin 6.9., 4.10., 1.11. klo 18.

Pääkirjastossa perjantaisin

9.9., 7.10., 11.11., 9.12. klo 9.30 ja klo 10.15.

Pääkirjaston senioritapaamiset

Ke 7.9. alkaen

Tuusulan pääkirjasto, Autoasemankatu 2, Tuusula

Pääkirjastossa järjestetään toimintaa senioreille parillisten viikkojen keskiviikkoina klo 10–12. Ohjelmassa on mm. kirjailijavieraita, kulttuuria, taidetta, opastusta ja tietoisuuksia. Vapaa pääsy, ei ikäraja! Tilaisuudet ovat kaikille avoimia, eikä niihin tarvitse ilmoittautua ennakoon. Kahvitarjoilu!

Enter ry:n tietotekniikkaopastukset

Henkilökohtaista opastusta älypuhelimien, tablettien ja tietokoneiden sekä sähköisten palveluiden käytössä. Ota mukaan oma laite sekä tarvittavat tunnukset ja salasanat! Opastajana ENTER ry:n vapaaehtoinen vertaisopastaja.

Pääkirjastossa torstaisin 8.9., 22.9., 6.10., 20.10., 3.11., 17.11., 1.12. ja 15.12. klo 12–14.

Ajanvaraus kirjastosta puh. 040 314 3444.

Jokelan kirjastossa maanantaisin 19.9., 17.10. ja 21.11. klo 13–15. Ajanvaraus kirjastosta puh. 040 314 4040.

Kellokosken kirjastossa maanantaisin 26.9., 24.10. ja 28.11. klo 13–15.

Ajanvaraus kirjastosta puh. 040 314 4245 tai kellokoskenkirjasto@tuusula.fi.

Lisätiedot: enterseniior.fi

Ikäihmisten iltapäivä

To 22.9. klo 13–16

Tuusulan pääkirjasto, Autoasemankatu 2, Tuusula

Ikäihmisille suunnattua ohjelmaa, kuten tietoisuuksia, musiikkiesityksiä ja jumppahetki. Tilaisuuden järjestää Tuusulan ikäihmisten neuvosto.

VauvaKino

Ma 26.9. klo 10–12.30 Kellokosken kirjasto, Kuntotaival 2 B, Kellokoski

To 29.9. klo 12–14.30 Jokelan kirjasto, Keskustie 20, Jokela

Koppaa pienokaisesi syliin ja tule elokuviin! Nimestään huolimatta VauvaKinin elokuva on kuitenkin suunnattu aikuisyleisölle. Elokuvan ajan valot pysyvät päällä ja äänen taso matalana, mikä mahdollistaa kaikenlaisen jutustelun, ihmettelyn ja lattialla möyrimisen.

Arkeologia odottaa löytäjänsä

Sateen jäljiltä kynöksellä pilkottaa valkeita kvartsi-iskoksia. Poimin muutaman talteen ja pesen museossa vedellä ja hammasharjalla. Selvä tapaus – todisteita kiven työstämisestä tuhansien vuosien takaa!

Meri kävi täällä

Kuvaan sirpaleet ja palautan löytöpaikalle. Hyrylän Torpan lähettyville ulottuva kivikautinen asuinpaikka on lain suojaama.

Tuusulanjokisuussa, Tihunmäen puistossa, on toinen kivikauden leiripaikka. Kaivauksissa 1992 mäeltä löytyi iskoksia, esinekatkelmia sekä nuotiossa palaneita hauen, hirven ja karhun luita. Tässä olisi hyvä kohde yleisökaivauksille: maan povessa lienee yhä muinaiskaluja. Esihistoriallisia tiedon sirpaleita tarvitaan lisää.

Asuinpaikat ajoittuvat 9 000–10 000 vuoden taakse. Itämeren muinaisvaihe ulottui Tuusulanjärveen, ja kapea salmikohta tarjosi oivan tukikohdan aikansa mestariselviytyjille. Sittemmin meri loittoni, mutta järven ansiosta vuonomaisema on edelleen hahmotettavissa.

Pyhät kalliot

Lentokentän pohjoispuolisessa Tuusulassa on kallioiden helmoissa parikymmentä rautakautista hautarauniota. Ensimmäiset löytyivät 1930-luvulla. Uusia on tunnistettu jopa 2000-luvulla. Pintakiveystä purettaessa raunioista on paljastunut kiviastelmia, luun

siruja ja hautalahjaksi annettu veitsi. Haudat todistavat kadonneesta yhteisöstä Uudenmaan huonosti tunnetulla rautakaudella. Millaisia rituaaleja haudoilla näyteltiin?

Kalliolle harkiten sijoitetut rauniot viestivät herkästä ympäristösuhteesta, sukurakenteista sekä kiintymisestä paikkaan. Muinaiset kuiskivat tarinaansa: miten huomioimme heidät, kun rakentaminen alueella laajenee?

Kyläkauden alkuhämärä

Viikinkiajalla orastaneiden Tuusulan hämäläiskylien asukkaat polttivat metsää kaskeksi ja metsästäivät hienoimpia turkiseläimiä. Hyvittelivätkö he metsänjumaalansa mahtavalla Tapionkivellä?

Tuusulanjärven kairausnäytteet todistavat kaskeamisen alkaneen tuhat vuotta sitten. Ruskelasta haudasta löytynyt rannerengas ja Onnelan kupurasolki voivat kuulua samaan kerrostumaan. Nimistöanalyysi kertoo hämäläisten Tuusien saapuneen ja asettuneen taloksi kirkon paikkeille.

Pian he saavat naapureikseen Nacken ja Klemetin, rannikolta tulleet Nahkelan ja Ruotsinkylän isännät. Keskiajan kyläarkeologiaa tutkiessamme olemme nykyisen Tuusulan juurilla. ●

Arkeologiaa on kaikkialla Tuusulassa

Haluatko löytää kotiasi lähinnä olevan kohteen?

- kirjoita selaimesi hakukenttään muinaisjäännösrekisteri
- käy peremmälle ja kokeile hakuja
- klikkaa yläpalkista "siirry kartalle"
- tee eväät ja lähde maastoon

Kansantarinan mukaan Tapionkivi on jättiläisten paikalleen asettama. Tasainen laki oli heidän ruokapöytänsä.

Hyrylän torpan kivikautiselta asuinpaikalta löydettyjä kvartsi-iskoksia. Kovia ja teräviä kvartseja käytettiin mm. nuolenkärkinä, kaapimina ja uurtimina.

Venevalkaman takana Tihunmäellä on kivikautinen asuinpaikka. Kun metsästäjäkeräilijät leiriytyivät tässä, oli vesi noin kolme metriä nykyistä korkeammalla.

Kokopitkä nuorisokuva Maahiset työn alla Jokelassa: "Replikeistä saa tehdä omia, mutta ei ole ollut tarvetta kovasti muutella"

Jokelassa kuvataan tänä kesänä Maahiset-nuorisokuva. Mukana näyttelijöinä, avustajina ja puvustajina on nelisenkymmentä paikallista nuorta. Näyttelijät kertovat, miltä elokuvan tekeminen tuntuu ja miten he ovat valmistautuneet kuvauksiin.

Maahiset-elokuva on kahden opettajan, **Rasmus Mäntymaan** ja **Hanns-J. Sajaniemen** yhdessä tuottama kokopitkä draamakomedia. Käsikirjoitus lähtee liikkeelle nykynuorten huolenaiheista eli erilaisuuden hyväksymisestä ja ilmastoahdistuksesta.

Elokuvassa liikuntarajoitteista Sakaria kiusataan koulussa. Kesän mittaan hän kuitenkin ystäväysty luontoa radikaalein keinoin suojelevan nuorisojengin kanssa ja pääsee idearikkautensa ansiosta mukaan toimintaan. Tapahtumiin liittyy myös metsän mystinen kulkuri.

Päähenkilöitä elokuvassa näyttelevät **Elaina Sajaniemi** (14), **Eliel Mäntymaa** (13), **Ester Solismaa** (14) ja **Joonatan Mäntymaa** (15). Sakaria esittää Eliel Mäntymaa.

– Kuvauksiin täytyy valmistautua, ja olen harjoitellut repliikit hyvin etukäteen, Ester Solismaa sanoo.
– Replikeistä saa tehdä omia, mutta ei ole ollut tarvetta kovasti muutella, Eliel Mäntymaa kertoo.

– Välillä repliikit oli kirjoitettu aikuisten kielellä. Olemme sitten vaan ehdottaneet, miten niitä olisi hyvä muuttaa, ja kaikki meni läpi, Elaina Sajaniemi täsmentää.

– Elokuvan tekemiseen tarvitsee panostaa, mutta se ei tunnu siltä, että tekee töitä, vaan enemmän leikiltä. Esitän elokuvassa Rökää ja teen kaikkea, mitä normaalistikin eli esimerkiksi ajelen mopolla. Replikeissä on paljon lauseita, joita olen joskus sanonut ja jotka isä (ohjaaja **Rasmus Mäntymaa**) on napanut talteen, Joonatan Mäntymaa kertoo. Mäntymaa pääsee ajelemaan kuvauksissa ukkinsa vuoden 1977 Pappa-Tunturilla.

Aikuisia näyttelijöitä elokuvassa ovat mm. **Kari Hakarauta**, **Claudia Sulosaari** ja **Hagos Berhane**. Hakarauta on kokenut harrastajateatterinäyttelijä, joka esittää elokuvassa arjesta ja yhteiskunnasta vieraantunutta Iivaria. Sulosaari ja Berhane esittävät elokuvassa pariskuntaa. Berhane oli mukana myös Rasmus Mäntymaan edellisessä elokuvassa, Late Kicksissä.

– Teen yhden leffan kahden vuoden välein, kuten **Russell Crowe**, erityisluokanopettajana työskentelevä Berhane nauraa.

Näyttelijät välttelevät juonipaljastuksia, mutta mystisyyden verhoa raotetaan hieman roolihahmojen osalta.

– Esitän elokuvassa Fadaa, eritrealaistaustaista veilikultaa. Roolihahmo oli käsikirjoitettu minut mielessä pitäen. Onneksi en esitä itseäni, mutta jos olisin sellaisessa tilanteessa kuin roolihahmoni, voisin tehdä monta asiaa samalla tavalla.

– Minun roolihahmoni on sellainen, johon moni varmasti samastuu, ja tunnistan siitä myös itseni, Sulosaari kertoo.

Nuoriso-ohjaajana työskentelevä Sulosaari pitää hienona, että nuoret on otettu mukaan näin mittavaan projektiin.

Elokuvan päärooleja näyttelevät Elaina Sajaniemi (14), Eliel Mäntymaa (13), Ester Solismaa (14) ja Joonatan Mäntymaa (15).

Claudia Sulosaari ja Hagos Berhane esittävät elokuvassa pariskuntaa. "Oli uusi juttu näytellä parina, ja tärkeää oli tutustua toisiimme ensin", Berhane kertoo.

Miisan jengi eli Aino Piela (16), Melek Knuutila (14) ja Viivi Saari (15) on valittu rooleihin casting-haun kautta.

– Elokuva käsittelee tämän hetken ajankohtaisia teemoja, niin sosiaalisia kuin perheisiin liittyviä, sekä ilmasto. Se peilaa suomalaisten luontosuhdetta amatööriproduktioksi yllättävänkin moninäkökulmaisesti, Berhane kertoo.

Viivi Saari (15) on näytellyt 11 vuotta Teatteri Sisaressa ja **Aino Piela** (16) yli kymmenen vuotta Kaukasten teatterilla, Teatteri Päivölässä ja Riihimäen nuorisoteatterilla.

– Leffaa tehdessä kameran edessä on paljon itse-tietoisempi kuin teatterin lavalla. Teatteriesitys harjoitellaan hyvin, ja se on kerrasta ohi. Meillä on ollut

rohkeutta ja uskallusta tulla tähän projektiin, nyt haluamme nauttia tekemisestä, Viivi sanoo.

– Meillä Ainon kanssa on vahva harrastuspohja teatterista, ja tämä on tällainen kokeilu elokuvan maailmasta. Toivotaan, että tämä avaa ovia uusiin projekteihin.

– Erona teatteriin tässä on se, että elokuvaa tehdessä ottoja voi tehdä uudestaan. Itsellä on kuvauksissa vaikeaa olla katsomatta kameraan. Monet nuoret olisivat mielellään tulleet tähän mukaan. Itseäni elokuvat ovat inspiroineet ja kannustaneet hakeutumaan mukaan tähän, Aino kertoo. ●

**Elokuvan
ensi-ilta on 1.4.2023.**

Tuusulan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tukee elokuvan tekemistä 10 000 euron tuotantuella. Kulttuuri- ja taide-toimintaan suunnatulla tuella on tärkeä merkitys paikallisessa kulttuuritoiminnassa. Avustusten kautta lisätään yhteisöllisyyttä sekä laajennetaan ja monipuolistetaan paikallista tapahtuma- ja kulttuuritarjontaa.

Elävät juuret

www.elavatjuuret.fi

Elävät juuret -omatoimireitit Tuusulan, Järvenpään ja Keravan museoihin

Tuusulanjärven lähiseudun museot esittelevät alueen kulttuuria ja luontoa Elävät juuret -elämysoppaalla, jossa esitellään yli 40 tapaa kokea alueen museoita, taiteilijakoteja ja ravintoloita. Elävätjuuret.fi -verkkosivulta löytyvä digitaalinen elämysopas tarjoaa vinkkejä erityisesti omatoimimatkailejoille.

Elävät juuret -elämykset on teemoitettu kolmeksi keskenään erilaisiksi reitiksi. Kulttuurireitti vie Tuusulanjärven ja lähiseudun maisemaan tarkastelemaan kauneutta ja luontoyhteyttä perinteisempien museokokemusten avulla, kuten näyttelyiden ja teemaopastusten muodossa. Kokemusreitti tarkastelee kohteita draamaopastusten, erikoisnäyttelyiden, kulisseihiin kurkistuksen, 360-nykytaidekokemusten ja aistien kautta. Puuhareitillä seikkailevat lapset ja lapsenmie-

liset. Puuhareitiltä voi löytää taiteilijakotien jännittäviä puutarhoja, leikkiä, museoiden lastenohjelmaa ja retkiä sekä lapsille suunniteltuja eväitä.

Elävien juurien museokohteissa on kesällä kävijöiden käytössä leikkisä lisätyn todellisuuden (AR) tehtäväpolku. Aktivoi peli omassa kännykässäsi paikan päällä. Skannaamalla AR-kuvarastin viidessä museossa saat palkinnoksi pullakahvit, jätskin, vapaalipun tai muun pienen palkinnon. ●

Teksti: Jaana Hopeakoski

Kuvat: Jaakko Martikainen, Kari Kohvakka ja Cata Portini

Minä elän! – 150 vuotta Aleksis Kiven kuolemasta

Kivi-kunnat Tuusula ja Nurmijärvi viettävät Aleksis Kiven merkkipuotta mielen hyvinvoinnin ja mielenterveyden teemalla. Merkkipuoden mottoina kulkevat Kiven viimeisiksi sanoiksi mainitut "Minä elän!" Uudenvuodenaattona 31.12.2022 Kiven kuolemasta tulee kuluneeksi 150 vuotta. Merkkipuoden aikana järjestetään paljon monenlaista ohjelmaa, kuten konsertteja, luentoja ja teatteriesityksiä.

Aleksis Kivi syntyi Nurmijärvellä 1834 ja kuoli Tuusulassa 1872 vain 38-vuotiaana. Taiteilijan elämän loppuaikaa leimasivat toimeentulohuolet, mielenterveysongelmat ja julkisen arvostelun kohteeksi joutuminen. Kaikesta huolimatta Kivi kirjoitti kansallisromaanin aseman saavuttaneen Seitsemän veljestä ja sai aikaan lukuisia muita taiteellisia saavutuksia.

Kiven syntymäpäivä 10.10. on myös WHO:n maailman mielenterveyden päivä. ●

MINÄ ELÄN!

ALEKSIS KIVEN KUOLEMASTA 150 VUOTTA

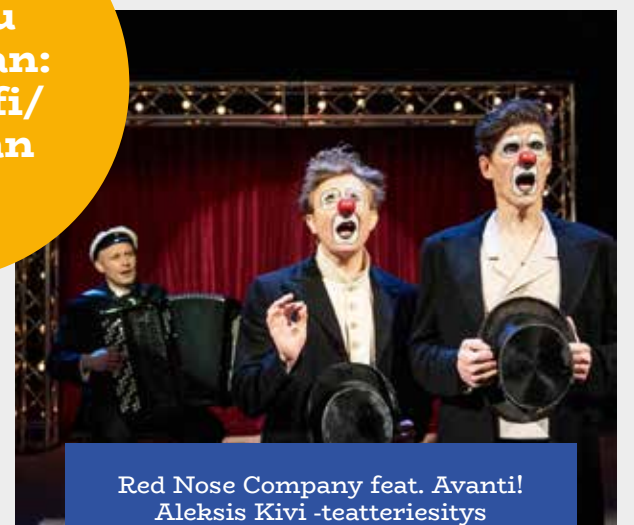
Tutustu
ohjelmaan:
[tuusula.fi/
minaelan](http://tuusula.fi/minaelan)

Aleksis Kiven Seitsemän veljestä 45 minuutissa! Teatteri Vantaa esittää Seitsemän veljestä keskiajalta tunnettua mysteerio buffo -menetelmää käyttäen. Aleksis Kiven kuolinmökki to 21.7. klo 18. Vapaa pääsy.

Minä elän -vaellus 17.9. on mietiskelevä kävely Kiven synnyinkodilta Palojoelta kuolinmökille Tuusulaan. Kävelijät saavat kuunneltavakseen Juha Hurmeen Kivi-podcastin.

Red Nose Company feat. Avanti! Aleksis Kivi -teatteriesitys järjestetään la 29.10. klo 15 Nurmijärven Monikkosalissa. Liput Lippupisteestä. Lipun ostaneille ilmainen bussikuljetus Hyrylästä.

Logitrin logistiikkakeskus on Tuusulassa merkittävä työllistäjä

Uudenmaan suurimpiin logistiikkakeskuksiin kuuluva Logitri laajensi toimitilojaan vajaa vuosi sitten. Yrityksellä on Tuusulan Maantiekylässä tilaa nyt noin seitsemän jalkapallokentän verran.

Logitrin menestykselle on kaksi salaisuutta.

– Hyvä sijainti ja osaava henkilöstö. Ne ovat yhdessä mahdollistaneet erinomaisen asiakastytyväisyyden, kiteyttää toimitusjohtaja **Jarno Hanhinen**.

Kasvu heijastuu työllistämiseen. Logitri etsii parhaillaan työntekijöitä muun muassa varastoon, pakkaustehtäviin ja kuljetukseen.

Logitri kantaa ympäristövastuunsa hiilineutraalina yrityksenä

Monessa yrityksessä pohditaan, miten kantaa oma ympäristövastuunsa. Logitri on onnistunut tehtävässä jo nyt. Yritys on hiilineutraali.

Luontoarvot on otettu huomioon logistiikkakeskuksen toimintaa suunniteltaessa.

– Uusimman tekniikan myötä rakennusten energiankulutus on pieni. Käytössämme on myös aurinkosähkövoimala, joka tuottaa yli 15 prosenttia käyttämästämme sähköstä, kertoo Hanhinen.

Lähes kaikki materiaalit lajitellaan ja kierrätetään.

– Lisäksi yhteistyökumppaneidemme valinnassa lisäpisteitä saavat yritykset, jotka ajattelevat ympäristöasioista meidän kanssamme samalla tavalla. ●

Kuva: Logitri

Business
as Tuusula

Jessen Majo sai alkunsa kolmen veljeksensä kotikeittiöstä

Tuusulalainen Jessen Majo eli 12 majoneesin tuotesarja sai alkunsa, kun Kolehmaisien kolme veljestä innostuivat nuorena laittamaan ruokaa. Keittiössä syntyi myös idea majoneesista, jota varten veljesten oli perustettava yritys.

Nousuun kolmen veljeksensä yhdessä pyörittämä JK Tuoretalo lähti reilut viisi vuotta sitten, kun se löysi itselleen toimitilat Tuusulan Ristikivestä.

– Sen jälkeen yrityksemme on kasvanut 30-40 prosentin vuosivauhtia: kaikissa tuoteryhmissä ja kaikkien asiakasryhmien osalta, kertoo JK-Tuoretalon **Jere Kolehmainen**.

Tänään Jessen Majot ovat myynnissä päivittäistavaraliikkeissä ympäri maan, ja JK-Tuoretalo työllistää noin 15 vakituista työntekijää sekä vuosittain joukon harjoittelijoita ja kesätyöntekijöitä.

Tuotteita, jotka maistuvat hyvälle

Äskettäin uudistuneessa, kierrätettävässä pakkauksessa myytävät Jessen Majon tuotteet ovat yrityksen tuoteryhmistä tunnetuimpia. Sittemmin Jesse-brändin ympärille on rakentunut myös tukku muita tuotteita, kuten kastikkeita ja dippejä.

Kuluttajatuotteiden lisäksi JK-Tuoretalo tekee yhteistyötä ravintolaketjujen ja suurkeittiöiden kanssa.

Kaiken tekemisen ytimessä on laatu.

– Tuotteiden pitää olla hyvänmakuisia ja raaka-ainesten laadukkaita. Aina. ●

Kuva: Matti Harju

Kuva: Matti Harju

Business
as Tuusula

*Maarit ja Mauno ovat aktiivisia ja harrastavat paljon, Maarit tanssia ja liikuntaa, Mauno autonrakentelua ja keilaamista. Nyt harrastuksille on enemmän aikaa ja myös voimia. Talvella läheinen Tuusulanjärvi on retki-
luistelua ja hiihtoa harrastavalle pariskunnalle tärkeä ulkoilupaikka.*

Maarit, 63 ja Mauno, 67:

Muutto omakotitalosta kerrostaloon muutti elämän

Maarit ja Mauno Salminen ovat asuneet Tuusulassa 32 vuotta, josta valtaosan Maunon perheelleen rakentamassa omakotitalossa Mikkolan alueella. Iän karttuessa omakotitalon remontit ja ison pihan hoito kävivät kuitenkin raskaaksi. Aina ei olisi halunnut pyytää jo pesästä lentäneitä lapsia apuun.

– Olimme miettineet, että jossakin vaiheessa on muutettava. Turhaa tilaakin oli, kun lapset olivat muuttaneet pois, sanoo **Maarit**.

– Terveyshuolien kasvaessa päätös muutosta kerrostaloon tapahtui lopulta helposti, mutta oli iso elämänmuutos.

Koeasumisen kautta kerrostaloasujaksi

Mauno ei ollut koskaan ennen asunut kerrostalossa, joten hänelle muutto olisi isompi muutos. Neljä vuotta sitten pariskunta päätti ensin harjoitella kerrostaloasumista vuokralla.

– Sanoisin, että ihan suhtkoht hyvin tämä menee, taisi olla oikea askel. Kun on tuttu maisema ja harrastuskaverit lähellä, olen viihtynyt yllättävän hyvin, sanoo Mauno nyt.

Vuokralla asumisen jälkeen Maarit ja Mauno päättivät ostaa asunnon Hyrylän keskustasta. He ovat erittäin tyytyväisiä Riisulan rakentamassa Päävartio-nimisessä taloyhtiössä sijaitsevan asuntonsa rauhallisuuteen ja sijaintiin palveluiden ja ulkoilumahdollisuuksien äärellä.

Elämä on muuttunut rennommaksi ja rauhallisemmaksi viikoittaisten ruohonleikkuiden ja lumitöiden jäätyä pois. Stressi talon ylläpidosta hävisi. Pienempi asunto on myös helpompi siivota.

Tuusulaan juurtuneet

Maaritin mukaan he eivät edes harkinneet muuttoa pois Tuusulasta. Mauno on asunut Tuusulassa yli 50 vuotta ja Maarit vuodesta 1981. Juuret ovat syvällä Tuusulassa.

– Tykkäämme molemmat asua täällä. Maalaiskuntamaisuus ja rauhallisuus viehättävät. Ainoastaan julkisen liikenteen yhteydet saivat olla paremmat, kiittelee Maarit.

Tee päätös ajoissa

Tuusulassa on käynnissä ympäristöministeriön tukema hanke, jossa kehitetään ratkaisuja ikääntyneiden yhteisölliseen asumiseen. Maarit ja Mauno kertovat, että taloyhtiön pihalla voi löytää seuraa aivan eri lailla kuin vanhalla omakotialueella. Päätöstä muutosta ei heidän mukaansa kannata lykätä pitkään.

– Kehotan pohtimaan muuttoa ennen kuin ikä alkaa painaa. Mitä enemmän ikää tulee, sen vaikeampaa muuttaminen on ja toisaalta asuminen yksinään omakotitalossa muuttuu yhä hankalammaksi, sanoo Mauno.

– Vaikka itse rakennettuun taloon on tunneside, olisi osattava ajatella tunteen lisäksi järjellä sitä, mitä seuraa kun itse vanhenee, Maarit jatkaa.

Muuton yllättävin asia oli tavarapaljous

– Kun on kymmeniä vuosia asunut samassa talossa, tavaraa on paljon. Suosittelen ennakoimaan ja luopumaan pikkuhiljaa ylimääräisestä, kertoo Maarit.

Muitakin vinkkejä Maaritilla ja Maunolla on.

– Pohdi sopeutumista etukäteen. Erilainen toimintaympäristö tuo tullessaan monenlaista uutta. Jos on tottunut touhuamaan paljon, kannattaa käydä läpi mahdollisuuksia, sanoo Mauno.

Omakotitalosta ja sen autotallista luovuttuaan hän vuokrasi erillisen tilan, jossa voi jatkaa autonrakennusharrastustaan.

Jokainen tekee kuitenkin oman päätöksensä siitä, muuttaako ja milloin. Maunolle ja Maaritille kerrostaloasuminen on osoittautunut hyväksi vaihtoehdoksi. Heille ratkaisu oli oikea ja oikea-aikainen. ●

Oletko varautunut siihen, että iän myötä asumistarpeesi muuttuvat?

Testaa miten asumisesi toimii nyt ja mihin seikkoihin kannattaa panostaa!

Lisätietoja löydät esimerkiksi netissä osoitteesta asumisenapu.fi/saaennakoida

Tuusulan kunnan hanke kehittää innovatiivisia yhteisöllisen asumisen ratkaisuja, jotta ikääntyvät voisivat asua heille tutussa asuin-
ympäristössä mahdollisimman pitkään yhteisön turvin.

Hanke saa rahoitusta ympäristöministeriön Ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelmasta 5/2021–11/2022.

Tule mukaan kartoittamaan Tuusulan puisto- ja katupuita!

Ota mukaasi mittanauha ja lähde tunnistaamaan lähialueesi katujen ja puistojen puulajeja. Tuusulan puukartoitus on kaikille avoin, helppo ja hauska tapa viettää mukava kesäpäivä.

Mittaa puun runko, tunnista puulaji ja kirjaa se kännykkäsovellukseen. Samalla osallistut yhteisten alueiden suunnittelun tueksi tarvittavan tiedon keruuseen ja asuinympäristön viihtyisyyden parantamiseen. Puukartoitus järjestetään 30.5.–31.8. Yhteystietonsa jättäneiden osallistujien kesken arvotaan syyskuussa 2022 Tuusula-aiheisia palkintoja.

Osallistuaksesi tarvitset oman älypuhelimien ja mittanauhan. Nauhan ja ohjeet voit noutaa TuusInfon palvelupisteistä. ●

Skannaa QR-koodi, avaa älypuhelimien selaimella osoite arcg.is/1TPX1u1 tai lataa ilmainen ArcGIS Survey123 -kartoitussovellus Google Playsta tai App Storesta ja osallistu!

Teksti: Katja Repo

Kierrätystapahtumat starttaavat Rusutjärveltä

Tuusulan viherpalvelut ja Kiertokapula jalkautuvat asukkaiden pariin Etelä- ja Pohjois-Tuusulassa. Tapahtumissa jaetaan lajitteluvinkkejä ja tietoa kompostoinnista. Ensimmäinen pysähdyspaikka on Rusutjärven koululla (Rusutjärventie 258) keskiviikkona 20.7. klo 17-19.

– Kompostointi yleistyy nopeasti omakotialueilla. Tapahtumassa esittelemme kompostoinnin vaiheita ja lopputuloksena syntyvää kompostimultaa, kertoo yhteisöpuutarhuri **Laura Turpeinen**.

Ruohonleikkuujätteet kompostoituvat nopeasti ja keittiöjätteetkin kuumakompostorissa parissa kuukaudessa. Kokonaiset puunlehdet ja neulaset voivat vaatia jopa vuosia. Jätteet kannattaa silputa tai murskata ennen kompostiin laittamista, Turpeinen vinkkaa.

Tapahtumissa kerätään myös pien-SER-jätettä eli sähkö- ja elektroniikkalaitteita, joiden ulkomitoista mikään ei ylitä 25 senttimetriä. Näitä ovat esimerkiksi valaisimet, pienet kodinkoneet ja sähkötyökalut. SER-jätettä ovat myös paristoilla, akuilla ja aurinkoenergialla toimivat laitteet. ●

Lisätiedot: tapahtumat.tuusula.fi

Teksti: Piia Kokko
Kuva: Kiertokapula

Pakkaa biojäte oikeanlaiseen pussiin

Tuusulassa biojätteen voi nyt pakata joko paperipussiin tai biohajoavaan muovipussiin. Biojättepussiksi käyvät paperiset leipäpussit, sokeripussit ja muut elintarvikkeiden pakkauspussit. Voit myös hyödyntää kaupasta saatavat paperi- ja biohajoavat pussit biojätteen pakkaamisessa.

Laita biojätteeseen:

- kasvien ja hedelmien kuoret, kananmunan kuoret
- lihan ja kalan perkuujätteet
- pilaantuneet elintarvikkeet ja ruoantähteet
- kahvinporot suodatinpapereineen, teepussit
- yksittäiset talouspaperit, lautas- ja nenäliinat
- huonekasvit ja leikkokukat

Kunnan jätehuollosta vastaava Kiertokapula Oy kilpailutti biojätteen käsittelypalveluita, ja tuusulalaisten biojätteet kuljetetaan nyt Kekkilän kompostointilaitokselle. Biojättestä tuotetaan biokaasua, kompostimultaa sekä maanparannustuotteita.

Lisätietoja biojätteen käsittelystä saat Kiertokapulan neuvonnasta, puh. 075 753 0011, neuvonta@kiertokapula.fi. Jätekatoksen lajittelutauluja ja jäteastiatarroja voi tilata neuvonnasta tai tulostaa osoitteesta kiertokapula.fi.

Teksti: Annina Vuorsalo
Kuva: Shutterstock.com

Tunnistatko vieraslajit?

Alkukesällä luonto on kauneimmillaan, mutta myös tänne kuulumattomat vieraslajit muistuttavat olemassaolollaan.

Vieraslajit ovat levinneet luontoomme ihmisen toiminnan seurauksena joko tahallisesti tai tahattomasti. Vieraslajit saattavat muuttaa elinympäristöjä muille lajeille sopimattomiksi. Ne voivat kilpailla alkuperäisen lajiston kanssa samoista resursseista ja jopa syrjäyttää alkuperäisen lajiston. Yleisimpiä ja tunnetuimpia vieraslajeja Suomessa ovat luontoon levinneet kasvilajit komealupiini, jättipalsami, jättiputki ja kurturuusu. Tunnettuihin vieraslajeihin kuuluu myös puutarhatuholaisena tunnettu espanjansiruetana.

Kurturuusua ei saa kasvattaa enää edes kotipuutarhassa

1.6.2022 astui voimaan kurturuusun kasvatuskielto, joka koskee kaikkia maanomistajia ja toimijoita. Haitalliseksi vieraslajiksi luokiteltua kurturuusua ei saa kasvattaa tai päästää ympäristöön, eikä sitä saa maahantuoda, myydä tai ostaa. Lisäksi maanomistajan on omistamallaan maalla torjuttava kurturuusua ja poistettava se esimerkiksi näivettämällä. Näivettäminen tarkoittaa kasvuston leikkaamista maanrajasta ja uusien kasvustojen säännöllistä leikkaamista niin, ettei kasvi ehdi muodostaa siementä. Näillä toimenpiteillä kasvi vuosien mittaan näivettyy. Vaikka kurturuusu ei näyttäisi leviävän omassa pihassa, sen haitalliset vaikutukset näkyvät erityisesti herkässä saaristoluonnossa,

jonne laji leviää tehokkaasti ruusunmarjoja syövien lintujen välityksellä. ●

Lisätietoja ja ohjeita kurturuusun ja muiden vieraslajien tunnistamiseen ja hävittämiseen löytyy vieraslajit.fi -sivustolta.

Testaa, tunnistatko vieraslajit:

1. Valitse kurturuusu.

A (Kuva: Pixabay)

2. Tunnistatko jättiputken?

A (Kuva: Jouko Rikkinen)

3. Kumpi on espanjansiruetana?

A (Kuva: Mia Honkanen)

B (kuva: Mia Honkanen)

B (Kuva: Jouko Rikkinen)

B (kuva: Pekka Malinen)

Oikeat vastaukset:
1. Oikea vastaus B. Kurturuusun tunnistaa aniliniinpunaista tai valkoisista kukista, joissa on viisi terälehteä ja marjoista, jotka ovat "litistyneitä" eli nauriin muotoisia. Kuvassa A on juhanrusu.
2. Oikea vastaus A. Jättiputken lehti on liuskottunut ja terävä ja lehden alapuoli on tavallisesti karvainen. Latvakukinto on lautasmainen. Jättiputki on vankeampi kuin muut putkikasvit ja korkeutta voi olla jopa 5 m. Kuvassa B on väinönputki.
3. Oikea vastaus A. Kuvassa B on ukkoetana. Espanjansiruetanan hengitysaukko sijaitsee lähempänä päätä kuin ukkoetanan. Väritys vaihtelee vaaleanruskeasta lähes mustaan. Espanjansiruetanan jalassa on tummia pystyviivoja. Koko 7–14 cm.

Tuusulan kotimajoittajat ottaneet ukrainalaiset avosylin vastaan

Maaliskuun lopussa kiovalainen Lesia Lyndova pakkasi autoon perheensä ja tärkeimmät tavaransa. Alkoi pitkä ja raskas matka kohti Suomea – ilman tietoa siitä, milloin kotiin olisi turvallista palata. Riihikalliossa odotti onneksi Andrea Fichtmüllerin anopin vanha asunto, josta tulisi perheen koti niin pitkäksi aikaa kuin tarve vaatii.

Suomi on Lesialle ennestään tuttu maa, joten se tuntui luontevalta pakopaikalta sodan alettua. 35-vuotias ukrainalainen on aina pitänyt Suomesta, ja hän onkin työskennellyt täällä aiemmin kääntäjänä. Mukana tulivat valkovenäläinen aviomies sekä parin kuusivuotias poika.

– Olen hyvin kiitollinen, että tutustuin Andreaan Facebook-ryhmä Kotimajoitusverkoston kautta. Hän on auttanut meitä valtavasti, neuvonut monissa asioissa ja huolehtinut siitä, että meillä on kaikkea, mitä tarvitsemme päästäksemme alkuun. Oloni on täällä turvallinen, **Lesia Lyndova** kertoo.

Fichtmüllerin perhe halusi monien muiden kuntalaisten tavoin auttaa sodan jaloista pakenevia. On

ihanteellista, että heillä oli tarjota asumisratkaisua, jossa molemmat perheet saavat elää omassa rauhassa.

– Asuntoaan tarjoavien kannattaa miettiä omat resurssinsa tarkasti etukäteen ja jutella tulijoiden kanssa avoimesti kaikesta. Täytyy muistaa, että avuntarve saattaa kestää pitkään, **Andrea Fichtmüller** pohtii.

Maahanmuuttokoordinaattori **Kristiina Illikaisen** mukaan Tuusulassa on noin 80 ukrainalaista. He asuvat kotimajoituksessa, mutta kunnassa työskennellään nyt aktiivisesti, jotta edes osa voisi jatkossa siirtyä kunnan tarjoamaan asuntoon.

– Kunnalla on tahtotila auttaa. Lapsille on järjestetty koulupaikat ja työssäkäyvien äitien lapsille

” Oloni on täällä turvallinen. ”

Lesia Lyndova on joutunut ainakin toistaiseksi jättämään kotimaansa, mutta haluaa olla muiden maahanmuuttajien tukena ja apuna. Tuusulan kunta auttaa sodan jaloista paenneita ukrainalaisia muun muassa tarjoamalla lapsille paikat koulussa ja aikuisille apua työllistymiseen.

varhaiskasvatuspaikat. Maahanmuuttopalvelut tarjoaa palveluneuvontaa tulkin kanssa ja työllisyyspalvelut tekee osaamiskartoituksia halukkaille, Illikainen kertoo.

Nopeasti mukaan yhteiskuntaan

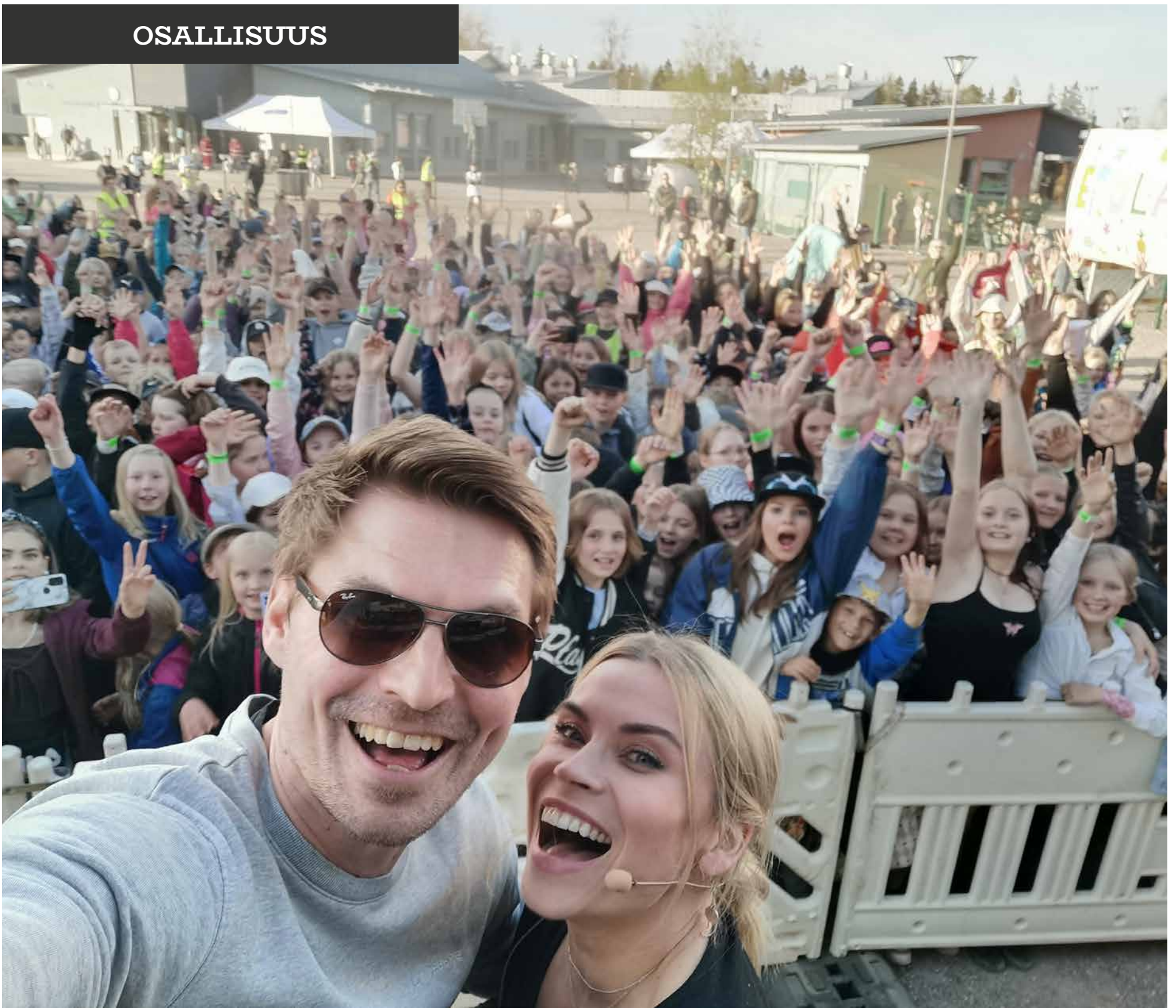
Suomeen tultuaan Lesia Lyndova halusi olla muiden maahanmuuttajien tukena ja tarjoutui vapaaehtoistyöhön maahanmuuttopalveluihin. Hänelle järjestyiinkin yllättäen palkkatyö, johon kuuluu ukrainalaisten neuvontaa, tulkkausta ja naisten ryhmän vetäjänä toimimista. Työ sopii hyvin Lyndovalle, joka on koulutukseltaan kielitieteilijä ja psykologi.

Lesia Lyndova miettii hetken, mitkä ovat hänen toiveensa tulevaisuudelle.

– Olen varma, että voitamme sodan ja toivon, että se tapahtuu pian. Maailmasta tulee muuten outo paikka elää. En voi suunnitella tulevaa, mutta haluan tehdä tästä päivästä mahdollisimman hyvän, hän toteaa. ●

” Kunnalla on tahtotila auttaa. ”

Idean isä Jaakko Ahovaara yleisöä tansittaneen Tiia Elgin kanssa nauttimassa diskobiittien jytkeestä.

Jokelassa diskottiin vapaaehtoistyön ja osbun avulla

Lepolan koululla diskottiin suuren maailman tyyliin. Upean tapahtuman mahdollivat alueen asukkaiden hieno talkoohenki ja kunnalta saatu osallistuvan budjetoinnin rahoitus.

Näyttävä esiintymislava, muhkea äänentoisto, jättikokoinen led-seinä ja hyvä meininki. Siinä ainekset Lepolan koulun pihalla perjantaina 20.5. järjestettyyn kouludiskoon, joka houkutteli paikalle satoja oppilaita ja ison joukon vapaaehtoisina järjestelyihin osallistuneita vanhempia. Mukana oli väkeä niin Lepolan, Kolsan, Vanhakylän kuin Pertunkin kouluista.

Tapahtuma toteutettiin muutenkin kunnan festarityyliin; eri alueilla oli aidattu, ja oppilaille jaettiin rannekkeet sisäänpääsyä varten. Tulijoita oli portilla jonossa jo tuntia ennen avaamishetkeä. Sääkin suosi tapahtumaa, sillä sadetta diskoajien niskaan tuli ainoastaan karkkien muodossa.

Disko polkaistiin käyntiin puoli seitsemältä, ja biisit kaikuiivat paikalla parin tunnin ajan. Kuuntelun lomassa saattoi pistellä poskeensa myyntipisteiltä mukaan poimittuja popcornia. Oppilaat olivat itse saaneet toivoa mieleistään musiikkia, jonka lomassa DJ nostatti tunnelmaa. Mukana oli myös tanssinopettaja, jonka opastuksella porukka veti yhteisen liikesarjan musiikin säestyksellä.

Ainutlaatuisen perjantai-illan toteutuksessa oli mukana poikkeuksellisen iso joukko tuusulalaisia vapaaehtoisia. Talkoohenkeä tapahtuman järjestämiseen siis löytyi runsain mitoin, ja sitä tarvittiinkin, sillä jo ennen diskoamaan pääsyä piti hoitaa paljon käytännön järjestelyjä.

– Kaikki olivat innolla mukana. Intoa riitti loppuun saakka, ja varsinainen rakentamis- ja purkutyö sujuikin tosi rivakasti. Aloitimme teltojen pystyttämisen kolmen maissa iltapäivällä, ja puoli yhteentoista mennessä kaikki oli taas pakattu kuorma-autoon, kertoo yhteisömanageri **Katja Repo** Tuusulan kunnasta.

Aloite koko tapahtumalle syntyi kuitenkin jo paljon aiemmin. Idean isä on jokelalainen **Jaakko Ahovaara**, joka esitti kaikkien aikojen kouludiskoa Tuusulan kunnan osallistavan budjetoinnin kohteeksi.

– Idea syntyi, kun tuntui että kaikki tapahtumat oli peruttu koronan takia. Koulun ohi kävellessäni sitten visioin, että tuohon saisi hienon setin, muistele Jaakko.

– Osbu oli itselleni periaatteessa jo tuttu, mutta en ollut aiemmin jättänyt ideoita. Kaavake oli aika selkeä, ja sitten kävin monitoimitalolla kehittämispajassa, jossa idean kuvaus sai lopullisen muotonsa.

Idea todettiin hyväksi, ja asukasäänestyksessä se pääsi jatkoon. Asukkaat äänestivät diskon toteutukseen 4000 euron summalla, joka yhdessä ison vapaaehtoispansoksen kanssa riitti tapahtuman toteutukseen.

– On todella upeaa, että kymmenet vapaaehtoiset lähtivät auttamaan. Jokelassa on intoa ja hyvää taitoa, pohtii Katja Repo. ●

Yleisö nautti esityksistä.

Tätä on osallistuva budjetointi

Osallistuvassa budjetoinnissa eli osbussa asukkaat pääsevät mukaan päättämään kunnan käytössä olevien julkisten varojen käytöstä. Osbu antaa ihmisille mahdollisuuden tehdä todellisia päätöksiä ja ehdottaa kohteita, joihin rahaa käytetään.

- Asukkaiden näkökulmasta Tuusulassa on todella avarakatseinen osallistuvan budjetoinnin käytäntö, eli kaikki voivat ehdottaa juuri sellaisia asioita, jotka ovat itseä lähellä, sanoo Katja Repo.

Tuusulan osallistuvaan budjetointiin varattiin 100 000 euroa vuodelle 2022. Osa vuosittaisesta määrärahasta on suunnattu koko Tuusulaa koskevia ideoita varten ja loput yksittäisille asuinalueille toteutettaviin ideoihin.

Tuusula on edelläkävijöitä osallistuvan budjetoinnin käyttöönotossa Suomessa. Osbu on toteutettu jo viitenä vuotena, ja kuntalaiset ovat olleet innokkaasti mukana hankkeessa.

OSBU

osallistu.tuusula.fi

Teksti: Katja Repo

Nuorten aikuisten arki kiinnostaa

Eri puolilla Tuusulaa asuu kasvava joukko nuoria aikuisia ja ruuhkavuotia eläviä pikkulapsiperheitä. Arki on usein kovin kiireistä, siksi osallistuminen kunnan ja asuinalueen toimintaan jää helposti muiden asioiden jalkoihin.

Tämän vuoksi etsimme nyt 25–45 -vuotiaita tuusulalaisia kertomaan arjestaan ja sen haasteista. Tavoitteena on löytää uudenlaisia keinoja, joilla nuorten aikuisten ja pikkulapsiperheiden arjesta tulisi entistäkin parempaa. Arjestaan ja ajatuksistaan voi kertoa myös verkkokyselyn avulla.

Kysely on osa valtionvarainministeriön Open Agenda -hanketta, jossa Tuusula on mukana. Tavoitteena on löytää uusien tavoittamiskeinojen avulla sellaisia kohderyhmän arjen sujuvuuteen vaikuttavia tekijöitä, joita voitaisiin lähteä ratkaisemaan yhdessä kokeilujen kautta. Tuusulan kumppanina tässä työssä toimii MDI. ●

Linkki kyselyyn ja haastatteluun ilmoittautumiseen:

<https://q.surveypal.com/Tuusulan-Open-Agenda-kysely>

Kuva: Kari Kohvakka

PUISTORUOKAILU

Tuusulan kunta järjestää kesällä 2022 tuusulalaisille alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille maksutonta puistoruokailua 29.7. asti.

Tutustu puistoruokailuun osoitteessa tuusula.fi/puistoruokailu.

Kuva: Antti Kallio

Tuusula mukana Hyvin sanottu -keskustelufestivaalilla 30.9.-1.10.

Hämeenlinnan Verkatehtaalla järjestetään ensi syksynä 30.9.-1.10.2022 Keskustelufestivaali. Festivaaliin liittyviä keskusteluja järjestetään myös etäyhteyksin ja eri puolilla Suomea. Tuusulaan on suunnitteilla useita keskusteluja, joihin kutsutaan mukaan niin asukkaita, kuntapäätäjiä kuin kunnan henkilöstöäkin.

Keskustelufestivaali on tapahtuma, jossa kaikki halukkaat voivat osallistua keskusteluun. Osallistua voi myös katselemalla ja kuuntelemalla. Tapahtuman on tarkoitus lisätä rohkeutta osallistua keskusteluihin, syventää ymmärrystä toisistamme ja lisätä kokemusta siitä, että kaikkien äänellä on merkitystä yhteiskunnassa.

Festivaali on osa YLE:n ja Erätauko-säätiön Hyvin sanottu -hanketta, jossa Tuusula on mukana. Hankkeen tavoitteena on edistää rakentavaa keskustelukulttuuria Suomessa.

**HYVIN
SANOTTU**

Lue lisää
Keskustelu-
festivaalista
osoitteessa
tuusula.fi/osallisuus

**MISTÄ SINÄ
HALUAISIT
KESKUSTELLA?**

Ehdota keskusteluaihetta
Tuusulaan 1.8. mennessä
sähköpostitse
osallisuus@tuusula.fi

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän palvelut

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä huolehtii Tuusulan sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä ja antaa neuvontaa ja tukea asiakasohjauksen ja sosiaalipalveluiden puhelinpalvelussa asiakasryhmittäin.

KESÄKAUDEN AUKIOLOAJAT:

Ma-pe klo 8.00–12.00

- työikäiset, puh. 019 226 0402
- ikäihmiset, puh. 019 226 0403
- lapsiperheet, puh. 019 226 0401

Ma-ke ja pe klo 9.00–11.00

To klo 12.00–14.00

- vammaispalvelut, puh. 019 226 0433

AUKIOLOAJAT KESÄKAUDEN JÄLKEEN:

Ma-to klo 8–15 ja pe klo 8–13

- Lapsiperheet ja nuoret, 019 226 0401
- Ikäihmiset, 019 226 0403
- Vammaispalvelut, 019 226 0433

Ma-ke klo 9–11, to klo 12–14 ja pe klo 9–11

Ma-pe klo 8–12

- Työikäiset, 019 226 0402

Tutustu Keusoten
palveluihin osoitteessa
keski-uudenmaansote.fi

Leikkaa talteen!

Asiakaspalvelu TuusInfo

Tuusulan kunnan keskitetty asiakaspalvelu TuusInfo palvelee kuntalaisia, matkailijoita, yrityksiä ja yhteisöjä sekä kunnan työntekijöitä. Asiakaspalvelupisteistä saa palvelua HSL-asioihin ja -lippuihin sekä neuvontaa kunnan palveluihin liittyen. TuusInfo huolehtii myös #fiksaatuusulaa-palvelusta sekä käsittelee yhdessä asiantuntijoiden kanssa kuntaan tulevat palautteet. Voit jättää palautetta sähköisen palautelomakkeen kautta osoitteessa tuusula.fi/annapalautetta.

Hyrylän palvelupiste

Osoite: Tuusulan pääkirjaston rakennus (Autoasemankatu 2, 04300 Tuusula)
Sähköposti: tuusinfo@tuusula.fi
Puhelinnumero: 09 8718 3070

Hyrylän palvelupisteen aukioloajat

20.6.–31.7. maanantaista perjantaihin klo 8.00–15.00
1.8. alkaen maanantaisin klo 8.00–17.30, tiistaista torstaihin klo 8.00–16.00, perjantaisin klo 8.00–12.00

Jokelan palvelupiste

Osoite: Jokelan kirjaston rakennus (Keskustie 20, 05400 Jokela)
Sähköposti: tuusinfo@tuusula.fi
Puhelinnumero: 09 8718 3070

Jokelan palvelupisteen aukioloajat

20.6.–31.7. suljettu
3.–14.8. keskiviikkoisin klo 10.00–16.00
15.8. alkaen keskiviikkoisin klo 10.00–17.00

Kellokosken palvelupiste

Osoite: Kellokosken kirjaston rakennus (Kuntotaival 2 B, 04500 Kellokoski)
Sähköposti: tuusinfo@tuusula.fi
Puhelinnumero: 09 8718 3070

Kellokosken palvelupisteen aukioloajat

20.6.–31.7. suljettu
4.–14.8. torstaisin klo 10.00–16.00
15.8. alkaen torstaisin klo 12.00–17.30

Kuva: Antti Kallio

TUUSULA